Należytość pocztowa uiszczona gotówką. Cena egz. 25 gr

GŁOS NARODU

NR. 232. — ROK XL.

ŚRODA 30 SIERPNIA 1933.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKÓW, ULICA SW. KRZYZA L. 11
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
Miesięcznie	6·20 zł.	5·70 zł.	6·20 zł.	9·50 zł.	5·70 zł.	

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Chmury na Dalekim Wschodzie.

Weszliśmy w okres nowych, niezmiernie intensywnych zbrojeń na morzu. W Stanach Zjednoczonych, w Anglji i w Japonji przeznaczono olbrzymie kredyty na budowę pancerników, krążowników, torpedowców i łodzi podwodnych. Odrębną, ale również bardzo poważną pozycję stanowią preliminowane wydatki na budowę hydroplanów i t. zw. okrętów macierzystych dla aparatów lotniczych. Za przykładem tych trzech państw pójdą z pewnością niezadługo dalsze. Do startu stawać będą coraz to inne państwa i rozpocznie się powszechny wyścig zbrojeniowy, który musi doprowadzić do wybuchu nowej wojny.

Już teraz, gdy zaledwie przystąpiono do realizacji zamierzonych zbrojeń, widzimy, jak coraz wyraźniej zarysowuje się widmo zatargu między Japonją a Stanami Zjednoczonemi. Gdy program zbrojeń morskich tych ostatnich został ogłoszony, rząd japoński zwrócił się do nich z notą, w której zwraca uwagę, że projektowane zbrojenia nie mieszczą się w ramach umowy waszyngtońskiej, ustalającej stosunek sił morskich Stanów Zjednoczonych, Anglji i Japonji. Rząd japoński miał się domagać od Stanów Zjednoczonych zaniechania dalszych zbrojeń, grożąc w przeciwnym razie wymówieniem umowy waszyngtońskiej. Jeżeli Stany Zjednoczone przestały się nią krępować, to i Japonja nie będzie jej uważała za obowiązującą dla siebie i zacznie budować okręty w takiej ilości i w takich rozmiarach, jakie uzna za stosowne. Dla poparcia swej noty zarządził rząd japoński wielkie manewry morskie, oraz defiladę 160 okrętów wojennych przed cesarzem i członkami gabinetu.

Stany Zjednoczone nie odpowiedziały na notę rządu japońskiego, a raczej odpowiedziały w ten mniej więcej sposób, w jaki poparła swe wystąpienie Japonja. Na wodach Pacyfiku ukazały się potężne eskadry amerykańskie, prawdopodobnie w tym celu, żeby Japonji zademonstrować potęgę morską Stanów Zjednoczonych.

Wymowę tej demonstracji zrozumiano w Tokio, jak należy, to znaczy w tym sensie, że trudno się łudzić, aby rząd amerykański poszedł na jakikolwiek kompromis w dziedzinie zbrojeń morskich. W najbliższym czasie ma być wysłana druga nota do Stanów Zjednoczonych, w której nastąpi wypowiedzenie układu morskiego, zawartego w r. 1929 w Waszyngtonie, przyczem rząd japoński stwierdzi, że rozwiązanie tego układu następuje z winy Ameryki, gdyż ona pierwsza złamała zobowiązania, wzięte na siebie przez podpisanie umowy waszyngtońskiej.

Gdy rozmowa zaczyna wchodzić na podobne tory, to nie można się po niej spodziewać zbyt pomyślnych wyników. Zwykle tak bywa, że jej nieuniknioną konsekwencją stają się wystrzały armatnie oraz wybuchy bomb lotniczych i min podwodnych. Taka już jest kolejność zjawisk, której nic i nikt nie potrafi zmienić.

I na to się zanosi, chociaż, być może, nie tak prędko, jakby to można wnosić z nastrojów, panujących w Japonji. Według informacyj pism angielskich, nastrój ten jest nie tylko wyraźnie anty-amerykański, ale wprost wojenny. Prasa przepełniona jest wiadomościami o koncentracji floty amerykańskiej na wodach Pacyfiku, a w miastach odbywają się demonstracje antyamerykańskie, podczas których wzywa się rząd do wypowiedzenia wojny Stanom Zjednoczonym. Jednocześnie przez zaniechanie walk polityczno-partyjnych dochodzi do utworzenia jednolitego frontu narodowego, zwróconego przeciwko Ameryce.

Wszystko to nie może się dziać bez wiedzy i zgody rządu japońskiego, który widocznie jest zdania, że posiada jeszcze widoki zwycięstwa w ewentualnej wojnie ze Stanami Zjednoczonemi. Widoki te będą się zmniejszały w miarę rozbudowy floty amerykańskiej, za którą Japonja nie będzie mogła nadążyć ze względu na swe ograniczone możliwości finansowe. W wyścigu zbrojeń, zainicjowanym przez Stany Zjednoczone, one z pewnością znajdą się pierwsze na finiszu, jeżeli wogóle w tego rodzaju sporcie może być o tem mowa...

Zatarg japońsko-amerykański o zbrojenia ma, oczywiście, podłoże znacznie głębsze i pozostaje w najściślejszym związku z temi wydarzeniami, jakie już od dłuższego czasu rozgrywają się na Dalekim Wschodzie. Opanowanie przez Japonję Mandżurji i utrwalanie przez nią swych wpływów w Północnych Chinach nie może budzić zadowolenia w Stanach Zjednoczonych, tem więcej, że trudno przewidzieć, jaki może być kres japońskiej ekspansji politycznej i wojskowej. To zmusza Stany Zjednoczone do przedsiębrania różnych środków ostrożności, a przedewszystkiem do wzmożenia zbrojeń morskich. Z drugiej strony Japonja nie może być spokojna o swe zdobycze, gdyż stałą groźbę dla nich stanowi potężna flota amerykańska. W tych warunkach o konflikt między temi potęgami morskiemi jest nie trudno. Możliwość zatargu zbrojnego istniała zawsze, ale teraz, gdy hamulec, nałożony na zbrojenia w formie układu waszyngtońskiego, przestaje działać, niebezpieczeństwo konfliktu staje się bardzo aktualne.

A. D.

KTO PRZEKRACZA GRANICĘ?

Moskwa .(PAT.). Agencja Tass zaprzecza wiadomościom prasy japońskiej o przekroczeniu granicy mandżurskiej przez sowiecką straż graniczną. Wiadomości te mają na celu ukrycie **licznych wypadków naruszenia granicy i ostrzeliwania ludności przez żołnierzy japońskich i mandżurskich na terytorjum sowieckiem.**

GREY POWAŻNIE CHORY.

Londyn, 29. 8. (PAT.) Lord Grey, minister spraw zagranicznych od r. 1905—1916, autor słynnej daklaracji politycznej, uchwalonej przez izbę gmin bezpośrednio przed wypowiedzeniem wojny Niemcom przez Wielką Brytanję leży poważnie chory od kilku dni w swojej rezydencji w Fallodon w Northemberland.

FILMY BEZ ŻYDÓW.

Berlin 29 sierpnia. Wydane zostało zarządzenie, wedle którego artysta może być przyjęty na członka klubu filmowego tylko wtedy, gdy wykaże się pochodzeniem aryjskiem.

Nie uznają „korytarza".

PROWOKACYJNA MOWA HITLEROWCA W KRÓLEWCU.

Berlin, 29. sierpnia. (PAT). Na zakończenie niemieckiego propagandowego rajdu samochodów i motocykli do Prus Wschodnich urządzona została w Królewcu wielka manifestacja podczas której przemawiał między innymi minister propagandy dr **Goebbels.** Nadprezydent prowicji wschodnio-pruskiej **Koch,** oświadczył m. in. że zebrane ze wszystkich części Niemiec sztafety miały wykazać, przed światem, **że wprawdzie można było stworzyć „korytarz" na podstawie konstrukcyj, wymyślonych przy stolikach obrad w Wersalu, lecz oni mieszkańcy Prus Wschodnich, ani Niemcy wogóle nigdy nie uznają (!) tego traktatu, a za tem i „korytarza".** Europa powinna zrozumieć, że pokój i odrodzenie gospodarcze możliwe będzie dopiero wówczas, gdy Niemcom naprawi się wyrządzoną im krzywdę.

(Tak wywdzięczyli się Polsce Hitlerowcy za przepuszczenie bez żadnych utrudnień niemieckich samochodów. Uw. red.).

„Część Belgji i Holandji muszą być nasze"

Paryż, (PAT) Dzienniki w dalszym ciągu komentują manifestacje niemieckie w Nadrenji, podkreślając wyłącznie prowokacyjny ich charakter. No dowód tego, pisma przytaczają za wychodzącą w Saarbrücken „Volkstimme" oświadczenie jednego z przywódców narodowo-socjalistycznych Simena, który wedle opowiadań naocznych świadków miał powiedzieć:

Wszędzie gdziekolwiek rozbrzmiewa mowa niemiecka i gdzie płynie krew niemiecka muszą powstać wielkie Niemcy. Nie zadowoli nas Zagłębie Saary. Język niemiecki rozbrzmiewa zarówno w Metzu, jak i w Alzacji, Lotaryngji Luksemburgu i Austrji. Część Belgji i Holandji muszą być również nasze. Niemcy nie mogą pozostać państwem 60.000.000-wem, **muszą się one stać mocarstwem 90.000.000-ewm.**

Schacht o finansach Rzeszy.

Amsterdam, 29 sierpnia. „Allgemeen Handelsblad" przynosi wywiad swego korespondenta z prezydentem Banku Rzeszy drem Schachtem. Zapytany przez korespondenta, czy nie sądzi, że antysemityzm „trzeciej Rzeszy" przysporzy Niemcom wiele trudności w dziedzinie finansowej i gospodarczej, Schacht oświadczył, **iż narazie Niemcy nie szukają pomocy** zagranicznej. Dawniej w tej dziedzinie przedsięwzięto zbyt dużo. **Za pożyczone pieniądze policzono Niemcom olbrzymie odsetki w wysokości 8 procent, podczas gdy w innych państwach stopa procentowa wynosiła 4 procent.** Takiej pomocy zagranicznej Niemcy teraz nie pożądają. Zadaniem rządu Rzeszy jest obecnie **wyprowadzić życie gospodarcze Niemiec ze stanu odrętwienia i przygotować je na zmianę konjunktury.** Dr. Schacht oświadczył dalej, że Niemcy nie mają zamiaru porzucać parytetu złota a wreszcie zaprzeczył, jakoby kapitały pozostałe w kraju w związku z ogłoszonem moratorjum transferu były używane na cele inwestycyjne.

—§—

Sprawa opłat szkolnych.

Donosiliśmy o zarządzeniu Prezydjum Rady Ministrów w sprawie zwrotu opłaty szkolnej za cały czerwiec za dzieci urzędników państwowych, których dzieci uczą się w szkołach prywatnych. Dodać należy, że **zarządzenie to odnosi się tylko do tych szkół, w których rok szkolny trwał do końca czerwca,** a więc do średnich szkół technicznych typu zasadniczego i wyższego, do szkół mistrzów maszynowych i budowlanych, szkół nadzorów drogowych, szkół rolniczych średnich i niższych.

Niektóre dzienniki podały za agencją PID wiadomość, jakoby w szkołach prywatnych **miano obniżyć czesne do poziomu pobieranej** w szkołach państwowych **taksy administracyjnej.** Jak wyjaśniają sfery bezpośrednio zainteresowane **informacja ta nie jest ścisła.** Szkoły prywatne dążą do możliwego obniżenia czesnego, ale gdyby miały pobierać tylko tyle, ile wynosi taksa administracyjna, **nie mogłyby istnieć wogóle,** gdyż muszą one opłacać lokal, nauczycieli, służbę, światło, opał, muszą płacić rządowi za „opiekę" i t. d. W interesie szkół i szerokich warstw rodziców stwierdzić należy, że pogłoska owa pozbawiona jest podstaw rzeczowej możliwości.

Zajęcia praktyczne w szkołach powszechnych.

Warszawa 29 sierpnia. (Tel. wł.). Ministerstwo Oświaty udzieliło kuratorjom nowych instrukcyj w sprawie zmian w nauczaniu w szkołach powszechnych. W wyższych oddziałach tych szkół wprowadzone być mają **zajęcia praktyczne,** na które wyznaczono 2 godziny tygodniowo. Zajęcia te polegać będą na nauce **robót stolarskich** dla chłopców, zaś dla dziewcząt na nauce kroju, szycia i **elementarnych zasad prowadzenia gospodarstwa domowego.** W nauce rysunku położony będzie nacisk na sporządzanie planów, na kreślenia itd. mające większe znaczenie praktyczne.

CZY ZMIANY W RZĄDZIE?

Warszawa 29. 8. (Telef. wł.). Utrzymują się nadal pogłoski, że zaraz po ostatecznem zakończeniu wakacyj politycznych nastąpią zmiany w rządzie. Pogłoski te łączone są z „herbatką" w Borkach. posiadłości b. premjera Prystora. Na tę herbatkę pojechali wprost z Targów Północnych we Wilnie pp. Jędrzejewicz, Zawadzki, Butkiewicz, Nakoniecznikoff-Klukowski. Nie był w Wilnie i Borkach minister przemysłu i handlu. którego poprzednikiem był p. Prystor. Pogłoski te przyjmowane są jednak bardzo ostrożnie.

PRZEWLEKŁY STRAJK BUDOWLANY W ŁODZI.

Warszawa 29. 8. (Telef. wł.). W związku z trwającym od blisko trzech tygodni strajkiem **3.000 robotników budowlanych w Łodzi,** odbyła się w Min. Opieki Społecznej konferencja, na której postanowiono dążyć do rychłego zlikwidowania strajku. Inspektorowi pracy w Łodzi polecono zwołać konferencję stron na 31 b. m.

OBŁAWA W WARSZAWIE.

Warszawa, 29 sierpnia. (Tel. wł.). Policja przeprowadziła wskutek polecenia urzędu śledczego wielką obławę w śródmieściu stolicy. Oprócz ulic głównych obława objęła targi, i hale w pobliżu Żelaznej Bramy. Zatrzymano 76 osób.

ROKOWANIA Z GDAŃSKIEM.

Warszawa 29. 8. (Telef. wł.). W środę przybędzie do Warszawy delegacja senatu gdańskiego z radcą Guenertem na czele, celem kontynuowania rozmów polsko-gdańskich. Rokowania dotyczą przepisów wykonawczych do umowy pomiędzy Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem o wyzyskanie przez Polskę urządzeń portu gdańskiego. Rokowania potrwają dłuższy czas.

O czem piszą inni?..

Radek-Sobelsohn o granicach

Flirt nawiązany przez p. Radka-Sobelsohna z p. B. Miedzińskim — trwa. Świadkiem — świeży artykuł p. Radka w „Gazecie Polskiej“, przyjęty ciepłutką wodą frazesów przez p. Miedzińskiego... Czego p. Radek chce? Chce dowieść, że Rosja bolszewicka bardzo jest zadowolona z niepodległości Polski, i że pragnie żyć z nią w pokoju, a to nie dlatego, by mieć wolne ręce na Dalekim Wschodzie, ale dlatego, że wszyscy „mistrze“ socjalizmu: Marks, Engels, Lenin — mieli całą duszą pragnąć niepodległości Polski. Dlatego to — zapewnia p. Radek — pierwsza Rosja bolszewicka, a nie Polska zainicjowała politykę pokojową w stosunkach między temi dwoma państwami. Z tego względu też podnosi p Radek z uznaniem korespondencje moskiewskie p. Otmara w „Gazecie Polskiej“, który świeżo mocno podkreślił „pokojowość“ sowietów.

„Oświadczenie tego młodego piłsudczyka — pisze p. Radek w „Gazecie Polskiej“ — który bacznie obserwował naszą politykę zagraniczną — i nie ulega wątpliwości, że początkowo czynił to nie bez podejrzliwości — świadectwo jego jest nie mniej ważnym dowodem przełomu w nastrojach nieproletarjackiej części polskiego społeczeństwa, aniżeli przyjazne oświadczenia ministrów“.

Jak ta „pokojowość“ sowietów wygląda konkretnie, dowiadujemy się z tegosamego artykułu p. Radka, gdy porusza **kapitalny problem granic stworzonych przez „Wersal“** po wielkiej wojnie.

„Związek Sowiecki — pisze p. Radek — **nie czyni z tych ganic fetyszów**, zdając sobie sprawę w jak minimalnym stopniu zadośćuczynią potrzebom ludzkości stosunki i granice wytworzone w rezultacie imperjalistycznej wojny“.

„Nie czyni... fetyszów“. To znaczy: — gotów jest do rewizji... I to pisze p. Radek w organie rządu polskiego bez protestu redakcji. P. Miedziński bowiem polecając artykuł p. Radka, ograniczył się do paru komplementów pod adresem autora, pominął zaś to kapitalne oświadczenie wybitnego bolszewika.

Nadto zapewnia nas p. Miedziński, że — **ex Oriente pax**, czyli, że Bolszewja da światu pokój. Czy nie naiwność?

„Zaczarowana królewna“.

Zacny i dzielny jen. Żeligowski pomieścił w wileńskich dwóch dziennikach sanacyjnych artykuł o lnie p. t. „Zaczarowana królewna“ (!).

„Wszyscy chyba — pisze — znamy bajkę o zaczarowanej królewnie. Zły czarownik ze swymi pomocnikami uśpił ją, wywiózł przez siedem gór i siedem rzek, do puszcz nieprzebytych i trzymał w trumnie kryształowej.

Kiedy mowa o naszem lniarstwie i tem, co rozumiemy pod określeniem produkcji i przetworów surowców włóknistych — to zawsze przychodzi mi na myśl ta piękna bajka Andersena.

I wydaje mi się wówczas, że **nasze lniarstwo, tkactwo naszej wsi, to owa piękna królewna, uśpiona przez czarownika.** Analogja rzuca się w oczy“.

Rzucać, to się ona nie rzuca... Lniarstwo w Polsce jest bardzo potrzebne. Potrzebnem jest także — poczucie humoru.

Czyżby powrót p. Prystora do rządu?

Parę miesięcy rządów p. Jędrzejewicza nazywa „Gazeta Warszawska“ lotem do — stratosfery...

„Trzeba teraz wracać — pisze — ze stratosfery na ziemię. A do poruszania się na niewdzięcznym froncie gospodarczo-kryzysowym obecny zespół p. Jędrzejewicza nie jest dość mocny i dość zgrany. Nie mamy zamiaru ani ochoty wdawać się w zgadywanie, czy i jaką tekę zaproponowali lub chcą zaproponować p. Prystorowi pp. Sławek i Jędrzejewicz. Wydaje nam się jednak, że zależy im na skłonieniu b. premjera do ściślejszej współpracy z obecnym rządem, niż nią może być pobyt w Borkach lub nawet uczestnictwo w prezydjum klubu B. B.

Czy p. Prystor zechce zamienić dawne stanowisko w pałacu namiestnikowskim, z którego bardzo blisko było nawet do... zamku, na skromniejszy gabinet przy Krakowskiem Przedmieściu lub przy ul. Elektoralnej, to sprawa jego i jego obozu politycznego“.

„Cieszą się czapnicy“.

„Kurjer Bydgoski“ zajmuje się „reformami“ szkolnemi..

„Cofnięto — pisze — o rok wykształcenie, utrudniono dzieciom włościańskim nabywanie wiedzy, ostatnio cofnięto urzędnikom państwowym **wbrew pragmatyce** uposażeniowej zwrot czesnego. **Wywołało to** duże zamieszanie. Jedne **szkoły pustoszeją,** drugie nie będą mogły **pomieścić nadmiaru** zgłaszających się. Powstaje **kwestja otwie**rania zakładów koedukacyjnych, wobec małej liczby zakładów państwowych dla dziewcząt. **I to w ostatnich dniach, gdy już powinno być wszystko gotowe do rozpoczęcia wykładów.** Dzieciom urzędników państwowych przyznaje się pierwszeństwo zajęcia miejsc w zakładach państwowych, jakgdyby na utrzymanie ich płacili tylko urzędnicy, a nie wszyscy obywatele kraju Na nieliczne pozostałe miejsca przyjmuje się prywatną młodzież na mocy egzaminów konkursowych Kto się nie dostanie w tym roku, będzie przyjęty na przyszły. **Zupełnie jak tam w byłej Kongresówce,** za rosyjskich czasów Hurki i Apuchtina.

Za to niema ustalonych podręczników. Księgarze w niepewności. Nad zeszytami wisi standaryzacja. Piwnice zawalone makulaturą podręczników i kajetów. **Cieszą się tylko czapnicy.** Na przyszły rok obowiązkowe mundury. Akcje krawieckie pójdą nieco w górę. Gorzej z akcjami rodzicielskiemi. Za co kupić i to i tamto? Wszystko nowo i nowe“.

Polska i Węgry.

Dzisiaj przybywa do Krakowa i Polski oficjalna delegacja rządu i narodu węgierskiego z J. Em. Ks. Kard. Szeredim i min. Kallayem na czele. Przybywa, ażeby oddać hołd pamięci wielkiego króla Stefana Batorego i w ten sposób ponownie stwierdzić, że tradycyjna i głęboko w przeszłość sięgająca przyjaźń Polski i Węgier nie zanika, ale i w obecnej dobie mimo bardzo niesprzyjających warunków politycznych trwa i rozwija się.

Historja Polski splata się z historją Węgier od samego zarania. Związki małżeńskie królów polskich z węgierskiemi księżniczkami i naodwrót, — świetlane postacie bł. Kingi i Jadwigi, — piękna w swym tragizmie postać Władysława Warneńczyka, polskiego i zarazem węgierskiego króla, — olbrzymia indywidualność Batorego, — wspomnienia wspólnie z Węgrami prowadzonej obrony Krzyża przed półksiężycem — — — oto ważniejsze momenty tego zbliżenia polsko-węgierskiego, które się stało podstawą tradycyjnej już dziś przyjaźni dwóch narodów.

Kiedy jednak mowa o zbliżeniu polsko-węgierskiem, to w grę wchodzi tu dziś już nie tylko historja, ale i teraźniejszość...

Koniec wielkiej wojny zwalił na Węgry brzemię wielkich trudności: utratę słowiańskich ziem i rewolucję komunistyczną r. 1919, zresztą przejściową. Trudności te nie złamały energji narodu węgierskiego. Lata ostatnie w historji Węgier, to — lata niezwykłej aktywności tak na polu politycznem, jak kulturalnem. Nigdy o tym małym narodzie nie było tak głośno, jak w latach ostatnich. Jeśli zaś Polska nie zawsze może podzielać i popierać tendencje Węgier w dziedzinie zagranicznej polityki, tem większy jest jej podziw dla kulturalnej pracy tego narodu. Polskę nazwała historja „przedmurzem chrześcijaństwa“, — a Węgry „królestwem Marji“. Jak Polska, tak i Węgry pozostały wierne swoim katolickim ideałom. A głośne dziś w świecie „odrodzenie“ Węgier po wojnie ma właśnie głęboko katolicki charakter i tworzy wielkie dzieła. Wspaniały rozwój teologji i piśmiennictwa religijnego, — rozrost szkolnictwa prywatnego, prowadzonego przez ofiarne zakony, — a szczególnie rozkwit i organizacja prasy katolickiej — stanowią przedmiot podziwu wszystkich, w pierwszym rzędzie polskich, katolików.

Witając więc przybywającą delegację, składamy narodowi węgierskiemu na ręce jej dostojnych kierowników życzenia, by zapoczątkowane szczęśliwie odrodzenie dało mu rychło spożywać owoce pokoju, pomyślności i poważania w dziedzinie międzynarodowych stosunków, — i by się przyczyniło do ogólnego „odrodzenia“ Europy w duchu ideałów chrześcijaństwa.

W. Z.

Pod znakiem błękitnego orła.

Nowy symbol współczesnych Stanów Zjednoczonych. — Praca dla miljona osób i miljard dolarów płac. — Kodeks handlu detalicznego.

(Korespondencja własna.)

New York, w sierpniu.

Niebieski orzeł stał się niejako symbolem ulicy amerykańskiej i wyobrazicielem obecnej współczesności. Zdobi on wielkie arterje komunikacyjne w Nowym Yorku, przepiękne bulwary w Chicago czy Hollywood i wąskie uliczki amerykańskich miast prowincjonalnych. Wszystkie firmy przemysłowe i kupieckie, które przyjęły kodeks pracy, mają prawo w oknach wystawowych, w swych reklamach, na blankietach listowych i na pieczątkach używać błękitnego orła, który jest odznaką odbudowy gospodarczej Stanów. Jedne ze szponów trzymają zębate koło, drugie zaś oparte są na wiązce symbolicznych promieni elektrycznych. Olbrzymie litery NRA obwieszczają, że dane przedsiębiorstwo podporządkowało się programom odbudowy gospodarczej, co podkreśla jeszcze umieszczony pod orłem napis: „Spełniamy nasz obowiązek”.

Z fenomenalną wprost szybkością dyktator, generał Johnson, rozwinął imponującą propagandę na rzecz jak najszybszego dostarczenia wszystkim przedsiębiorstwom tej symbolicznej odznaki. W ciągu 48 godzin wszyscy kupcy detaliczni na olbrzymiem terytorjum Stanów Zjednoczonych otrzymali przesyłki pocztowe, zawierające około 40 wielkich plakatów, kartonowych i blaszanych niebieskich orłów, kilkanaście mniejszych szyldów i szyldzików do przyczepiania na automobile, stempli z orłami na rachunki i papiery firmowe i t. d. Jednocześnie gen. Johnson zalecił wszystkim przedsiębiorstwom kupieckim zakupywanie tego symbolu w jak największych ilościach i podkreślić należy, że kupiectwo amerykańskie poszło wprost entuzjastycznie po linji jego zaleceń.

Rooseveltowi udało się w ten sposób pociągnąć za sobą olbrzymie rzesze handlu detalicznego, który podporządkował się całkowicie jego zarządzeniom. Ustalono płace minimalne w handlu, stosownie do wielkości danego miasta i jego geograficznego położenia. Podstawą czasu pracy jest 40 godzin tygodniowo, a dłuższe zatrudnienie personalu dozwolone zostało tylko w okresie przed świętami Bożego Narodzenia. W miastach liczących do 100.000 mieszkańców płaca minimalna wynosi 13 dolarów tygodniowo, w miastach o ludności do pół miljona mieszkańców — 13 i pół dolara tygodniowo, w miastach o ludności ponad pół miljona mieszkańców płaca minimalna dochodzi do 14 dolarów. Stawki te w Stanach Południowych są niższe o jednego dolara. Wielkie domy towarowe, przedsiębiorstwa konfekcyjne, sklepy z obuwiem oraz domy przesyłkowe i sklepy o cenach jednolitych podporządkowały się zarządzeniom centralnych związków, które ze swej strony podpisały z rządem umowę, akceptującą nowe warunki płacy i płac, ustalone przez generała Johnsona w porozumieniu z temi organizacjami. Dla wszystkich pozostałych gałęzi handlu detalicznego opracowane również zostały odnośne kodeksy, opierające się na tych samych zasadach, a przystosowane jedynie do odrębnych potrzeb poszczególnych branż.

Jak olbrzymie zwycięstwo oznacza współpraca handlu detalicznego z Rooseveltem i jak olbrzymie znaczenie dla całego gospodarstwa amerykańskiego posunięcie to posiada, świadczy fakt, że przyjęcie kodeksów pracy przez handel umożliwi zatrudnienie przeszło miljona osób, zwiększy sumy wypłacane przez przedsiębiorstwa handlu detalicznego personelowi pracowniczemu o blisko miljard dolarów rocznie. W związkach pracowniczych, grupujących ekspedjentów i pracowników biurowych przedsiębiorstw handlu detalicznego, **porozumienie** to wywołało duże zadowolenie. Nadmienić bowiem należy, że porozumienie między związkami kupieckiemi a gen. Johnsonem osiągnięte zostało bez żadnego nacisku, co stwierdzono w protokule końcowym, podkreślającym, iż takie załatwienie sprawy dyktowało sumienie i dobro społeczeństwa. Jednocześnie z podpisaniem tego porozumienia ze strony rządu zrealizowano szereg posunięć, gwarantujących pomyślny rozwój operacyj handlowych. Tak więc mają być zakazane wszelkie nielojalne wyprzedaże, dalej zlikwidowana zostanie sprzedaż wszelkich artykułów wyprodukowanych w warsztatach więziennych, a wreszcie ma być zaprowadzona cenzura reklamy przedsiębiorstw detalicznych. Nie jest również wykluczona możliwość wprowadzenia ceł wytycznych na niektóre standartowe artykuły. Rząd pragnie wszelkiemi siłami zapobiec porozumieniom, zmierzającym do monopolu cen i skierowanym przeciwko interesom zbiorowym. Jasne stanowisko zajął w tej sprawie zastępca dyktatora Johnsona Dudley Cats, który oświadczył, że rząd przeciwstawi się wszelkim tendencjom monopolistycznym.

Energja i szybkość, z jaką przeprowadzone zostały pertraktacje Johnsona z kupiectwem detalicznem, zjednały mu duże uznanie w całych Stanach, a imponujący rozmach, z jakim propaguje hasła odbudowy gospodarczej jest ważkim atutem w poczynaniach Roosevelta.

Kam.

Wśród Niemców w Polsce.

Przed kilku tygodniami podawaliśmy, że niemiecka Katholische Volkspartei, jedna z najważniejszych organizacyj mniejszości niemieckiej w Polsce postanowiła zmienić swój statut i nazwę. Reorganizacja nie poszła jednak w kierunku hitlerowskim. Na walnym zjeździe partji w dniu 27 sierpnia w Katowicach uchwalono stworzyć „Deutsche Christliche Volkspartei”. Jak widać, przymiotnik „katolicka“ zastąpiono przymiotnikiem „chrześcijańska”. Zapewne chodzi o przyciągnięcie przynajmniej części protestantów, wśród których szerzą się coraz bardziej idee hitlerowskie.

Nowe stronnictwo głosi między innemi:

„Jako obywatele Rzeczypospolitej Polskiej będziemy zawsze sumiennie wypełniać nasze obowiązki wobec państwa. Z przekonania, dyktowanego przez sumienie potępiamy każdą działalność antypaństwową. Z całą jednak stanowczością sprzeciwiamy się temu, by w przyznawaniu się do niemieckiej narodowości upatrywać nastawienie antypaństwowe. Między wiernością narodowi a wypełnianiem obowiązków wobec państwa niema żadnej sprzeczności. Jako Niemcy służymy swemu narodowi, jako obywatele państwu, do którego należymy. Żądamy całkowitego równouprawnienia w państwie polskiem”.

Christliche Volkspartei żąda dalej zdrowej polityki gospodarczej i socjalnej. Potępia niemoralny stan rzeczy, w którym własność i bogactwo zgromadzone są w rękach nielicznych jednostek. Naprawę widzi w korporacyjnej przebudowie systemu gospodarczego, którego celem nie powinien być zysk i gromadzenie bogactw przez jednostki, lecz dobro powszechne i służba ogółowi.

Na czele Christliche Volkspartei stoi sen. Pant, a organem stronnictwa jest „Oberschlesische Kurier”.

40 tys. więźniów politycznych w niemieckich obozach koncentracyjnych

Ukazujący się w Karlsbadzie socjalistyczny „Neuer Vorwärts” szacuje ilość obozów koncentracyjnych w Niemczech na 65. Do największych należą: Oranienburg z 2000 więźniami, Sonneburg (420), Lichtenburg pod Torgau (100), Wilsede (1300), Osnabrück (ponad 2000), Coblenz-Karmerita (700), Siegburg (2500), Dachau (3500), Hohenstein (600), Sachsenburg (1200), Durrheim (500), Heuberg (2000), Rastatt (300), Ohrdruf (1000) i Osthofen (200). W 65 obozach znajduje się 40—45 tys. więźniów. W normalnych aresztach i więzieniach znajduje się również taka sama ilość więźniów, a więc ogólna liczba więźniów politycznych w Niemczech wynosi conajmniej 80 tysięcy.

Od soboty, dnia 26 bm. w kinoteatrze „SZTUKA“

Sensacyjny przebój, najnowszej produkcji światowej. Arcydzieło zdumiewające rozmachem i oryginalnością.

Transatlantic

Wspaniały dramat, którego emocjonująca akcja rozgrywa się na lądzie i w salonach luksusowego parowca na pełnem morzu Niebywała technika. Rewelacyjna wystawa. Splot tajemniczych komplikacyj. W rolach głównych: bożyszcze kobiet 100-procentowy mężczyzna **Edmund Lowe** pełna wdzięku **Lois Moran**, urocza kokietka **Greta Nissen** czarująca, skośnooka **Myrna Loy** Film ten ukazuje prawdziwe życie Ameryki bez osłonek.

Na ziemiach Rzeczypllitej

Program uroczystości w Olesku.

Lwowski Komitet uroczystości ku czci Sobieskiego urządza w dniu 15 września wielkie uroczystości w Olesku. W okolicy starego zamku rozłożą się oddziały 12 dywizyj piechoty, które wieczorem rozpalą wielkie ogniska, tak by w ich blasku widać było mury zamku. Na sygnał rakietowy wyruszy z zamku „Zjawa dziejowa“, a mianowicie chorągiew husarji w w zbrojach z czasów Sobieskiego.

Następnego dnia na zamku w Olesku ukaże się chorągiew królewska a przy bramie stanie wśród salw artylerji warta honorowa. Na stoku zamkowym odprawione zostanie nabożeństwo polowe. Po nabożeństwie nastąpi odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Jana III. O godzinie 1-szej w południe wyruszy pochód do Podhorzec (8 klm.), gdzie odbędzie się defilada oddziałów, a wieczorem pokaz tańców ludowych i t. p.

Zakazany obchód w Gostyniu. Starosta powiatowy w Gostyniu nie pozwolił Związkowi Młodych Narodowców na urządzenie pochodu i zebrania ku uczczeniu rocznicy wiedeńskiej. P. starosta oświadczył, że tworzy się komitet miejscowy i wobec tego urządzenie oddzielnego pochodu mogłoby „wywołać niezadowolenie i tem samem zagrozić bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu“.

Płynny stan w Min. W. R. i O. P.

Nowy rok szkolny rozpoczął się pod znakiem zmian personalnych zarówno w ministerstwie W. R. i O. P., jak i w poszczególnych kuratorjach.

W wielkiej tajemnicy przygotowana jest „czystka“ w min. W. R. i O. P., gdzie ma być zwolnionych 20 proc. urzędników wszystkich kategoryj. Część zwolnionych z ministerstwa urzędników otrzyma posady, wakujące po zwolnionym personelu w szkołach.

MARSZAŁEK RACZKIEWICZ DZIŚ WRACA DO WARSZAWY. Marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz przybędzie do Warszawy z podróży do południowej Ameryki w dniu 30 b. m.

ARESZTOWANIE POETY MARJANA CZUCHNOWSKIEGO. Dnia 23 bm. został w Łużnej aresztowany literat Marjan Czuchnowski i osadzony w areszcie w Gorlicach. Aresztowanie nastąpiło z powodu przemówienia, wygłoszonego przez Czuchnowskiego na zebraniu młodzieży wiejskiej w Kobylance w dniu 2 bm. **Oprócz Czuchnowskiego aresztowano w powiecie gorlickim kilku młodych działaczy wiejskich ze związku „Wici“.**

W POW. KOSOWSKIM OBSUWA SIĘ STOK GÓRY. W Krasnoile pow. kosowskiego skutkiem obsunięcia się stoku górskiego zasypany został obszar wielkości 11 morgów wraz ze znajdującemi się tam zabudowaniami dwu gospodarzy. **Zachodzi obawa dalszego obsuwania się stoku tej góry.**

POCIĄG ZDRUZGOTAŁ FURMANKĘ. Na linji kolejowej G. Śląsk—Gdynia w pobliżu stacji Dembie pociąg najechał na wóz, którym powracało 7 osób z odpustu. Wóz został całkowicie zdruzgotany. W katastrofie zginęły 3 osoby, 4 zaś zostały ciężko ranne. Zwłoki nieszczęśliwych ofiar przewieziono do kostnicy w Bydgoszczy.

PIĘCIORO DZIECI PORZUCONYCH NA ULICY. W Wilnie małżeństwo Joniszowie porzucili pięcioro swych nieletnich dzieci i sami oddalili się w nieznanym kierunku. Joniszów ostatnio wyeksmitowano z mieszkania, więc nie mając innego wyjścia, porzucili dzieci na łasce losu sami zaś wyjechali na wieś w poszukiwaniu pracy. Jonisz pracował dotychczas jako krawiec.

SZEŚĆ MIESIĘCY ZA ZDEFRAUDOWANIE 5.000 ZŁ. B. rachmistrz Min. Rolnictwa Gniazdowski, aresztowany z powodu przywłaszczenia sobie 5 tysięcy złotych z pieniędzy skarbowych został skazany w poniedziałek przez sąd okręgowy na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata. **Na rozprawie Gniazdowski przyznał się do winy i tłumaczył się, że przywłaszczonych pieniędzy użył na leczenie chorej żony.**

PODWÓJNE SAMOBÓJSTWO 60-LETNIEGO STARCA. W poniedziałek skoczył w Warszawie z IV piętra domu przy ulicy Świętokrzyskiej 60-letni mężczyzna. Poniósł on śmierć wskutek pęknięcia czaszki. Przy denacie znaleziono m. in. kartkę następującej treści: „Panie doktorze, proszę mnie nie ratować, bo ja muszę umrzeć. Pracowałem u Fuchsa 32 lata“. Na parapecie okna, z którego samobójca skoczył znaleziono buteleczkę z resztkami kwasu siarkowego. Lekarz stwierdził, że desperat przed skokiem napił się kwasu siarkowego.

BYŁ SOBIE DZIAD I BABA... W kościele parafjalnym w Tuszynie zawarli związek małżeński żebracy: 83-letni Stanisław Kotliński z 84-letnią Katarzyną Sumerą.

Dobrana para.

Uroczystości w Jędrzejowie.

Z Jędrzejowa piszą nam: Piękne i podniosłe dni przeżywał Jędrzejów w końcu sierpnia br. Doroczna uroczystość ku czci Błog. Wincentego Kadłubka, obchodzona tu przez całą oktawę od 20 do 27 sierpnia, ściągnęła tysiączne rzesze z całej Ziemi Kieleckiej. W niedzielę, 20-go sierpnia liczba pobożnych pątników dochodziła do 30 tysięcy. Przybył na te uroczystości Ks. Biskup Kubicki z Sandomierza, który celebrował uroczystą Sumę w niedzielę; kazanie zaś wygłosił Ks. prałat Dr A. Sobczyński z Kielc. Równocześnie w kościele odprawiał Sumę Ks. kan. J. Pałczyński, a Słowo Boże wygłosił Ks. prob. J. Marszałek z Masłowa. Po Sumie wyruszyła olbrzymia procesja z relikwjami Błog. Wincentego Kadłubka. Uroczystości trwały przez cały tydzień. Codziennie kościół zapełniał się wiernymi po brzegi, codziennie głoszono po 3 kazania, a kapłani od rana do nocy słuchali spowiedzi.

Równocześnie z uroczystościami odpustowemi, przez pierwsze trzy dni tj. 20, 21 i 22-go sierpnia odbywał się w parafji Błog. Wincentego Kadłubka KURS AKCJI KATOLICKIEJ dla całego dekanatu Jędrzejowskiego. Oprócz kazań i nauk, wygłaszali świeccy prelegenci, mianowicie p. inż. Rościszewski, sekretarz Akcji Katolickiej z Kielc i p. Bazylewska, prezeska Tow. Katolickich Polek z Kielc, bardzo ciekawe referaty o Akcji Katolickiej. Postanowiono m. in. urządzić 4 serje rekolekcyj zamkniętych dla wszystkich stanów z całego dekanatu Jędrzejowskiego w klasztorze Błog. Wincentego Kadłubka i proszono Ks. prałata St. Marchewkę, aby poprowadził te rekolekcje jako przygotowanie do zaprowadzenia we wszystkich parafjach Akcji Katolickiej.

Wreszcie w dniach: 25, 26 i 27 sierpnia urządzono wspaniałe triduum ku czci Matki Boskiej, kazania głosił znakomity kaznodzieja O. Konstanty Żukiewicz, przeor OO. Dominikanów ze Lwowa. *M.*

120 komunistów ujęto we Wsch. Małopolsce.

Organa bezpieczeństwa we Lwowie przeprowadziły likwidację organizacji technicznej centralnego komitetu Kom. Partji Zach. Ukrainy. Zatrzymano ogółem 20 osób z Salomonem Jollesem i Stanisławem Hordyńskim na czele. Wykryto zakonspirowany lokal partyjny, gdzie znaleziono redakcję komunistycznych ulotek, odezwy i wydawnictwa „Spartakusa“, przygotowane do druku matryce, maszyny do pisania alfabetem polskim i ruskim, i t. p. Również na terenie województwa stanisławowskiego przeprowadzono szereg rewizyj i aresztowano ponad 100 osób.

Olbrzymi proces polityczny

odbędzie się w Łucku na jesieni.

Sędzia śledczy dla spraw politycznych przy sądzie okręgowym w Łucku zakończył trwające już od dwóch lat śledztwo w sprawie niebezpiecznej akcji wywrotowej, prowadzonej przez partję komunistyczną na terenie Wołynia. Śledztwo dało olbrzymi materjał dowodowy, który posłuży do przeprowadzenia największego procesu politycznego. Na ławie oskarżonych zasiądzie 60 osób, a sąd powoła do rozprawy 400 świadków. Proces rozpocznie się prawdopodobnie w październiku i potrwa, jak przewidują 6 tygodni.

Od środy. 30-go b. m. w kinoteatrze „APOLLO“

Film, dla ludzi o silnych nerwach!

Najoryginalniejszy, wspaniały twór o cudownych a niesamowitych scenach. — Czy można zwierzęta przekształcić na ludzi? — Na to odpowie:

Dr. Moreau (Wyspa zatraconych dusz) genjalne arcydzieło filmowe, na tle rozgłośnej powieści H. G. WELLSA. — Zgroza przejmujące sceny przewyższają Frankensteina!

Człowiek małpa! Czarowne tło przyrody. Romans i miłość wśród potworów. Zwierzęta czyli ludzie. W uściskach potworów. Mrożące krew w żyłach eksperymenta prof. Moreau. — W rolach głównych znakomici i powszechnie lubiani Charles Laughton, Katehleen Burke, Richard Arlen, Leila Hyams, Bella Lugosi. „Dr. Moreau“ to największy sukces kinematografji NADPROGRAM: Przelot eskadry admirała BALBO.

ZARZĄD ŁAZNI RZYMSKIEJ

w Krakowie, ul. św. Sebastjana 9 t. 124-16

zawiadamia uprzejmie, że po przeprowadzonym remoncie

ŁAZNIA PAROWA

z dniem 31 sierpnia b. r. t. j. we czwartek

ponownie będzie czynna.

Rocznica „Cudu nad Wisłą“ w Dobrzechowie.

Z Dobrzechowa (woj. lwowskie) piszą nam: Rocznicę „Cudu nad Wisłą“ obchodziliśmy w tym roku bardzo uroczyście. **W wigilję Matki Boskiej Zwycięskiej**, rano dziatwa szkolna ofiarowała swoją **Komunję św.** za dusze poległych we wojnie polsko-bolszewickiej Obrońców Ojczyzny, rekrutujących się z naszej parafji. — **W Święto M. B. Zwycięskiej:** Uroczystą Sumę na intencję żyjących Obrońców oraz Mszę czytaną za dusze poległych odprawili tutejsi rodacy, Ks. Mroczka i Ks. Sudyka. Miejscowy chór i orkiestra pod kier p. J. Strzępka. wykonały szereg pieśni ku czci Matki Boskiej. Podniosłe kazanie wygłosił Ks. Kan. W. Szawan. Po nabożeństwie ruszył pochód pod przewodnictwem kierownika Wojtowicza i Ks. Ziemskiego przed pomnik Powstańców. Tutaj ustawili się Obrońcy, Straże pożarne, Naczelnicy gmin, orkiestra dziatwa szkolna i delegacje poszczególnych organizacyj. Po odegraniu narodowej pieśni przez orkiestrę p. Wolan. poświęcił gorące przemówienie poległym i żyjącym Obrońcom. Po raporcie przed pomnikiem złożono wieńce.

Po odśpiewaniu okolicznościowych pieśni przez dzieci szkolne odbyła się defilada kilku oddziałów Straży ogniowych.

Wieczorem po wioskach Straże ogniowe rozniecily „ogniska obozowe“, przy których odbyły się raporty, gawędy żołnierskie.

W związku z uroczystością sporządzono „złotą listę Obrońców przed hordą bolszewicką“, pomieszczoną w kasetce uwydatniającej moment walki pod Warszawą i przechowana w okazałym stojaku w kancelarji parafjalnej.

Z całego świata.

Posąg Matki Boskiej

na szczycie latarni morskiej w porcie Messyny.

Z inicjatywy arcybisk. Messyny rozpoczęto przy wejściu do portu mesyńskiego, budowę 45-metrowej latarni morskiej, na której szczycie stanie wykonany z bronzu 8-metrowy posąg Matki Boskiej. U podstawy posągu widnieć będzie napis, oświetlany nocą: „Vos et ipsam civitatem benedicimus“.

Według podania słowa te miała przesłać Matka Boska w 42 roku po narodzeniu Chrystusa w listach wręczonych posłom Messyny. przeznaczonych dla gminy chrześcijańskiej miasta, a wysłanych z Jerozolimy.

Latarnia morska ma być poświęcona 15 go sierpnia 1934 roku. Napis na latarni będzie zapalony przez Marconiego z Jerozolimy.

O interwencję Ligi Narodów

w sprawie masakry chrześcijan assyryjskich.

Austrjackie Towarzystwo Przyjaciół Ligi Narodów zwróciło się do Generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów z prośbą o niezwłoczne wdrożenie surowego śledztwa w sprawie rzezi chrześcijan w Iraku. Równocześnie skomunikowało się ono ze światowym związkiem stowarzyszeń przyjaciół Ligi Narodów w Brukseli i z „League of Nations Union“ w Londynie, żądając wywarcia presji na Ligę Narodów, by sprawcy wypadków w Iraku, które wzburzyły opinję całego świata, zostali przykładnie ukarani. (KAP).

Japonja przeciw wzrostowi floty Stan. Zjedn. i zakazowi imigracji do Ameryki

Agencja Havasa donosi z Ottawy, że delegat Japonji na międzynarodowy kongres badania zagadnień Pacyfiku hr. Soyechima oświadczył przedstawicielom prasy, że wzrost marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych stanowi poważną groźbę dla pokoju światowego. Obecność na Pacyfiku floty atlantyckiej Stanów Zjednoczonych niepokoi Japonję. Stany Zjednoczone dokonałyby wielkiego kroku w kierunku uspokojenia umysłów, gdyby odwołały z Pacyfiku flotę atlantycką, oraz — co ważniejsze — gdyby zniosły zakaz imigracji Japończyków do Stanów Zjednoczonych.

GŁADZIK NIEDOŚCIGNIONE OSTRZE do GOLENIA
WSZĘDZIE DO NABYCIA 35
GŁ. SKŁAD: KRAKÓW, WIŚLNA 6

Angielski plan wyścigu w zbrojeniach morskich.

Współpracownik morski „Daily Telegraph'u“ umieszcza na łamach tego dziennika szczegóły dane, dotyczące planu reorganizacji marynarki angielskiej, która ma być prowadzona równolegle z budową nowych okrętów wojennych. Plan ten idzie w kierunku wzmocnienia floty angielskiej, zarówno w zakresie wyposażenia, jak obsady personal. poszczególnych jednostek morskich.

Admiralicja postanowiła powrócić do zasady przedwojennej, według której każdy okręt angielski musi dorównywać ewentualnie przewyższać okręt zagraniczny tej samej klasy. Liczba oficerów marynarki ma być powiększona, przy jednoczesnem skróceniu czasu służby. Tonaż projektowanych okrętów linjowych w wysokości 20 do 25 tysięcy ton zostanie utrzymany tylko o tyle, o ile inne państwa nie wyrzekną się budowy pancerników o 35.000 ton. Budowa małych krążowników zostanie zaniechana, natomiast krążowniki o 10.000 ton zostaną zaopatrzone w grubsze pancerze i działa o większych kalibrach. Jednocześnie ulepszone zostaną pod względem technicznym. Torpedowce. Plan ten opracowany został przez admiralicję w porozumieniu i za aprobatą rządu.

Polski lekarz jeździ samolotem do chorych na Alasce.

Lekarz polski dr. A. Walkowski z Detroit uważany jest obecnie na Alasce za bohatera tych podbiegunowych okolic. Polski ten lekarz, ukończywszy studja medyczne w uniwersytecie Ann Arbor w stanie Michigan, osiadł w miasteczku Anhorage na Alasce. Niedawno dokonał on 400-milowej podróży samolotem na odległą wyspę Kodiak, gdzie dokonał operacji wycięcia wyrostka robaczkowego, poczem przewiózł chorego do Anchorage. Dr. Walkowski posiada własny samolot którym jeździ do swoich chorych, rozrzuconych na olbrzymich przestrzeniach.

POSELSTWO POLSKIE W BERLINIE W OBRONIE ŻYDÓW. Poselstwo polskie w Berlinie podjęło interwencję u rządu Rzeszy i u władz w Turyngji w obronie obywateli polskich żydów zamieszkałych w Turyngji, którzy otrzymali zakaz bezwzględnego opuszczenia granic kraju do dnia 31 grudnia r. b. Nakazy takie otrzymało blisko 200 osób.

LICZNE PIELGRZYMKI NA AUDJENCJI U OJCA ŚW. Codziennie mimo feryj wakacyjnych przybywają do Wiecznego Miasta liczne pielgrzymki z różnych krajów, które Ojciec św. z wielką łaskawością przyjmuje. W dniu 27 sierpnia udzielił Ojciec św. audjencji i wygłosił przemówienie do 900 osób z organizacji młodzieży żeńskiej belgijskiej, 160 pielgrzymów maltańskich oraz 500 pielgrzymów niemieckich. **Pozatem przyjął Papież posłów katolickich z Bagdadu.** (KAP).

NOWY AMBASADOR STANÓW ZJEDNOCZONYCH PŁYNIE NA „KOŚCIUSZCE“ DO GDYNI. W poniedziałek przybył do portu w Antwerpji ambasador Stanów Zjednocz. A. P. przy rządzie polskim p. Cudahy. Ambasador Cudahy po powitaniach przesiadł się na okręt „Kościuszko“, który wieczorem opuścił port, udając się do Gdyni.

DALADIER PRZEDŁUŻYŁ BADANE ROBÓT FORTYFIKACYJNYCH. Podróż inspekcyjna premjera Daladiera, mająca na celu zbadanie stanu robót fortyfikacyjnych na wschodniej granicy, przedłużona została do wtorku. W poniedziałek premjer zwiedził prace fortyfikacyjne na obu brzegach Mozeli.

SUKCES WOJSK FRANCUSKICH W MAROKKU. Z terenu walk francuskich z powstańcami marokańskiemi donoszą: Manewr oskrzydlający wojsk francuskich w okolicach Dżebel-Barbron zmusił przywódców zbuntowanego plemienia Cuskunti do kapitulacji. **W ten sposób została zlikwidowana ostatnia poważniejsza placówka powstańcza w tym rejonie.** Pozatem w okręgu Ksba-Tadla złożyło broń 43 rodów powstańczych. Obecnie w granicach Wysokiego Atlasu stawiają opór jeszcze tylko placówki powstańcze w okolicy Amszru.

Letnia rezydencja papieży w Castelgandolfo.

Traktat lateraneński, przyznając prawo Stolicy Świętej do pałacu papieskiego w Castelgandolfo i zapewniając jego eksterytorjalność, właściwie potwierdził tylko istniejący dawniej stan rzeczy, albowiem posiadłość ta uznana została za patrymonjum Stolicy Świętej już przez t. zw. Prawa Gwarancyjne. Nowem jest tylko włączenie do posiadłości papieskich w Castelgandolfo ustąpionej Stolicy Apostolskiej przez państwo sąsiedniej willi Barberini. Pierwotna posiadłość papieska, nawet po włączeniu do niej willi Cybo, była stosunkowo niewielka i zajmowała teren około 5 hektarów, **obecnie, wraz z willą Barberini, powierzchnia wynosi 55 hektarów, t. j. przewyższa obszar zajmowany przez Miasto Watykańskie.**

Pałac papieski w Castelgandolfo wzniesiony został przez Urbana VIII według planów Maderno, twórcy fasady bazyliki Watykańskiej. Był on ulubionem miejscem wypoczynku letniego wielu papieży, m. in. i Piusa IX. W tradycji Sióstr Filipinek, które w Castelgandolfo prowadzą ludowe szkoły dla dziewcząt do dziś trwa wspomnienie łaskawości Piusa IX dla nich i częstych wizyt w ich zakładach. **Po pamiętnym roku 1870 podwoje pałacu w Castelgandolfo niejednokrotnie otwierały się gościnnie, udzielając w chwilach klęsk społecznych przytułku pokrzywdzonym i nieszczęśliwym.** Tu przytulono w r. 1908 sieroty po ofiarach straszliwego trzęsienia ziemi w Kalabrji i na Sycylji, tu znalazły schronienie sieroty pomordowanych w Armenji chrześcijan zanim je umieszczono w specjalnie przez Papieża ufundowanych przytułkach w Turynie. Pius XI zamierzał otworzyć w Castelgandolfo dom wypoczynkowy dla biskupów nie mogących dla podeszłego wieku czy z innych powodów pełnić swoich funkcyj. **Pierwszym biskupem, któremu Ojciec św. ofiarował pobyt w Castelgandolfo był arcybiskup Cieplak po powrocie z więzienia sowieckiego. Arcybiskup Cieplak nie skorzystał jednak z tej łaskawości Ojca św., czując się jeszcze dość silnym do pracy.** Wkrótce też mianowany został metropolitą wileńskim. W Castelgandolfo niejednokrotnie spędzali lato kardynał sekretarz stanu Merry del Val, a za obecnego pontyfikatu arcybiskupi Borgongini Duca i Pizzardo. (KAP.)

Rzeczy ciekawe

Jak się sprawdza perły.

Jak odróżnić perłę naturalną od „wyhodowanej“? W Londynie, w Hattongarden, gdzie skupia się handel drogiemi kamieniami, znajduje się laboratorjum utrzymywane przez londyńską izbę handlową, które zajmuje się specjalnie badaniem pereł i drogich kamieni. Laboratorjum posiada bardzo silny aparat rentgenowski, oraz t. zw. endoskop, przy pomocy którego można zbadać wszystkie słoje perły aż do rdzenia środkowego. Zbadanie słojów i nawarstwienia ich pozwala z całą ścisłością powiedzieć, czy dana perła jest naturalną, czy też wyhodowaną. Aparat rentgenowski wchodzi w grę wówczas jeśli perła poddana zbadaniu nie jest przedziurawiona gdyż przy badaniu endoskopem należy wsunąć w nią igłę. Przy prześwietleniu rentgenem ukazuje się wewnętrzna budowa perły, która zdradza natychmiast jej pochodzenie.

Dziś i codziennie „WANDA” w teatrze świetlnym

Szampański film wrzawy, śmiechu, tańca porywających melodyi ekscentrycznych przygód i arcypikantnych awanturek reżyserji słynnego KAROLA LAMACA

BABY

Najdowcipniejsza i najweselsza komedja muzyczna. — W rolach głównych przemiła trzpiotka, filuterna Anny Ondra oraz 100% amant film. Andre Roanne

Szalony wir zdarzeń i wypadków — niezwykle komiczna sytuacja. Olśniewająca przepychem wystawa. — Ponadto w programie najnowszy tygodnik Foxa. Początek w dnie powsz. o g. 5, 7 i 9.10 w niedzielę o g. 3 popoł. Ceny miejsc zniżone. Sala centralnie chłodzona

Gdy w Indjach pada deszcz.

Zdjęcie uliczne z Karachi po gwałtownym deszczu. Mieszkańcy brodzą w wodzie niemal po kolana. Ilustracja powyższa nie przedstawia jakiegoś wyjątkowego zjawiska, gdyż hinduskie miasta prawie zawsze tak wyglądają po deszczu. który np. w Pendżabie trwa nieraz do 7 tygodni.

Ruch wydawniczy

Wacław Gąsiorowski (Wiesław Sclavus): INTERREGNUM (Bezkrólewie) Dom Książki Polskiej, Hurtownia dla księgarzy i Wydawcza Spółka Akcyjna. 8-ka, str. 408, zł. 10.—, w ozdob. opr. zł. 13.—.

„Interregnum“ jest drugą powieścią z cyklu „Pułaski“, mającego składać się z czterech powieści historycznych o Kazimierzu Pułaskim i jego epoce, a więc obejmujących bardzo rozległy okres dziejów. od Augusta III-go do upadku Rzeczypospolitej oraz walki o wolność Ameryki Północnej. Są to dwa najpotężniejsze okresy dziejów XVIII w., kształtujące przyszłe losy Europy i Ameryki w których Kazimierz Pułaski tak wielką odegrał rolę, czego wyrazem są niezliczone pomniki Pułaskiego w miastach amerykańskich oraz ustanowienie przez Hoovera raz na zawsze święta narodowego ku czci Pułaskiego. W literaturze polskiej piękna, rycerska postać Pułaskiego mało jest wyzyskana, dlatego z zadowoleniem należy powitać opracowanie działalności Pułaskiego z cyklu powieści historycznych przez. mającego już tak świetne utwory powieściopisarskie, Wacława Gąsiorowskiego. Wydana świeżo z tego cyklu druga powieść p. t. „Interregnum“ obejmuje okres od śmierci Augusta III. do elekcji i koronacji Stanisława Augusta Poniatowskiego. Okres krótki. ale jakże koszmarny w walkach stronników, w samowoli paniąt polskich, w najazdach obcych potencyj! Czartoryscy, Radziwiłłowie, Potoccy, Braniccy etc., ich wzajemne zawiści i sposoby działania, najazdy, pustoszące całe połacie kraju. knowania z Rosją, Turcją, Francją, Prusami i t. d., wreszcie Sejmiki, Sejm konwokacyjny i elekcja — oto niesłychanie barwne tło powieści, na którem snują się — jak zwykle intryga i miłość. — „Interregnum“ jest świetnie skonstruowaną i napisaną powieścią historyczną, a przytem jest jakby zwierciadłem dla czasów dzisiejszych.

Sport.

Wyścig do granicy niemieckiej.

W niedzielę odbył się w Pułtusku na trasie Pułtusk — Chorzele — Pułtusk. 4-ty wyścig kolarski do granicy niemieckiej. Długość trasy wynosiła 170 klm. **Startowali zawodnicy z całej Polski w liczbie 54.** Bieg ukończyło 35 kolarzy. **Warunki biegu na trasie bardzo ciężkie. Silny wiatr przeszkadzał zawodnikom.**

W ogólnej punktacji nagrodę przechodnią okręgowego urzędu W. F. zdobył po raz drugi z rzędu R. K. S. Prąd z Warszawy, osiągając 33 godz. 13 min. 31 sek., 2-gie miejsce zajęła drużyna związku strzeleckiego z Pułtuska. Indywidualnie zwyciężył Zieliński (Orkan — Warszawa) w czasie 6:36:08 sek.

Walka na mecie była bardzo zacięta. Warto podkreślić, że pierwsza dziesiątka zawodników osiągnęła ten sam czas.

Międzynarodowe mistrzostwa Polski w tenisie.

Dnia 4 września br. na kortach Legji rozpoczynają się międzynarodowe mistrzostwa Polski w tenisie. Wszystkie państwa obecnie przykładają więcej znaczenia do mistrzostw międzynarodowych niż, do krajowych. Chodzi tu bowiem o porównanie rakiet krajowych z zagranicznemi. **Tegoroczne mistrzostwa zapowiadają się niezwykle ciekawie z uwagi na liczne zgłoszenia zagranicznych gości. Na czoło wysuwa się Anglik Hughes. Od czasu jego ostatniego pobytu w Warszawie Anglik poczynił olbrzymie postępy i nazwisko jego stało się na świecie bardzo głośne. Sensacyjnie zapowiada się mecz rewanżowy pomiędzą Matejką (Austrja) a Hebdą.** W swoim czasie bowiem Matejka wygrał z Hebdą. Obecnie Polak zechce się zrewanżować. Z Austrji pozatem przyjeżdżają Bawarowski Metaxa i Albrecht. Czesi delegują Hechta i Malecka. Wybór tego ostatniego jest bardzo szczęśliwy ze względu na jego świetną formę. Barwy francuskie prawdopodobnie reprezentować będzie Feret. Z Estonji przyjedzie Lessner, wreszcie pewnym jest udział Rumuna Mishu. Spodziewane jest zgłoszenie Palmierego i Valerio z Włoch.

PORAŻKA HEBDY Z TŁOCZYŃSKIM.

W poniedziałek w 2-gim dniu międzyklubowego meczu tenisowego o drużynowe mistrzostwo Polski Legja—L. K. T. rozegrano po raz pierwszy w obecnym sezonie sensacyjny mecz pomiędzy Tłoczyńskim a Hebdą. Zwyciężył niespodziewanie Tłoczyński w stosunku 6:2, 2:6, 6:4. Zwycięstwo było zupełnie zasłużone, gdyż Tłoczyński był przez cały czas lepszy, Hebda był wyraźnie niedysponowany i grał bardzo nerwowo.

W 2-em spotkaniu para Hebda—Orzechowska pokonała parę Tłoczyński—Neumanówna 6:2, 6:2. — W ogólnej punktacji zwyciężyła Legja 5:2.

POLACY PIERWSI W BIEGU POCIESZENIA W BUDAPESZCIE. Po mistrzostwach wioślarskich Europy odbyły się t. zw. biegi pocieszenia. W czwórkach ze sternikiem osada polska zajęła pierwsze miejsce przed Belgją. Polskę reprezentowała osada WTW.

Od Wydawnictwa.

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za

wrzesień.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącem wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać

Daj skrzydła swym listom, korzystaj z poczty lotniczej!

Afiszem i ulotką.

Antoni Szuber „Walka o przewagę duchową. Kampanja propagandowa Koalicji 1914—1918“. Warszawa 1933. Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy. Str. 190 + 28.

Książka nie codzienna i wartościowa, choć jest tylko jakby pamiętnikiem z czasu wojny, pamiętnikiem nie żołnierza z szablą, bagnetem czy karabinem, ale żołnierza walczącego słowem i obrazkiem. Broń to była w światowej wojnie z obu stron stosowana rozlegle, ale po jednej była szczególnie splanowana i zorganizowana.

Pamiętamy, jak w okresie werbunku legjonowego centralne państwa zabiegały o sympatje polskie, jak przez religijne obrazki starały się zdobyć serca ludu polskiego. Obrazki takie z Madonną Częstochowską i podobiznami Wilhelma i Franciszka w dekoracji były masowo rozrzucane. Propagandę wojenną zorganizowała Koalicja szczególnie planowo i po kongresie kapitolińskim dała jej siedzibę w naczelnem dowództwie w Padwie.

W komisji tej prócz Włochów byli przedstawiciele Francji, Anglji i Ameryki. delegaci Polskiego Komitetu Narodowego paryskiego (Szuber Antoni i prof. Zamorski Jan), czechosłowacki delegat, trzech jugosłowiańskich i Rumuni. Komisja sprawiła z pomocą naczelnego dowództwa 20 tysięcy karabinów z garłaczami, przystosowanemi do miotania druków i sporo rakietnic do tegoż samego celu. W dniu otwarcia kongresu kapitolińskiego (7 kwietnia 1918) wojska austrjackie zostały zarzucone setkami tysięcy proklamacyj niepodległościowych rozmaitemi drogami i sposobami. Anglik Steed twierdzi stanowczo, że realnym wynikiem tego wyczynu propagandowego było uniemożliwienie i zaniechanie ofensywy austrjackiej naznaczonej na 10 kwietnia tegoż roku.

Komisja miała drukarnię z wszelkiemi typami i jakościami czcionek, mogła drukować i drukowała odezwy i ulotki w językach wszystkich narodów habsburgskich, wydawała tygodnik w czterech językach (polskim, czeskim, rumuńskim i serbochorwackim). Tłumacze pracowali gorączkowo, materjał z pod tłoczni rozwożono samochodami do poszczególnych dowództw na froncie. Nieraz w ciągu jednej doby powstawała kompozycja, odbył się druk i ulotka była poza frontem w rękach żołnierzy drugiej ze stron wojujących. Służba wywiadowcza doskonale umiała wskazać, gdzie są kompanje Polaków lub Czechów, Rumunów albo Jugosłowian i z samolotów zawsze druki polskie padały w ręce polskie, rumuńskie do Rumunów i t. d.

Dokładnie wiedziano, że w pięciu frontowych armiach habsburgskich było przeszło 100.000 Czechów i Słowaków, 35 tys. Polaków, 27 tys. Rusinów, 98 tys. Jugosłowian i 47 tys. Rumunów w dniu 1 maja 1918 r.

Najsilniejsze, najczęstsze i najskuteczniejsze ataki propagandowe były po ogłoszeniu punktów Wilsonowych. Nawoływano żołnierzy z mocarstw centralnych do poddawania się i zaprzestania walki, obrazowano łagodne traktowanie tych. co się Włochom poddali, przekonywano Słowian, że stali się narzędziem niemieckiej zachłanności, specjalne gazetki przedstawiały biedę i nędzę wśród ludu poza frontem („Kronika głodowa“), biuletyny z frontów obalały kłamstwa austrjackie i niemieckie, sprawę narodową każdego narodu (z Austro-Węgier) wywieszano na najwyższym sztandarze. Dla nas interesujące są notatki o niepodległości Polski, o pokoju brzeskim. W jednej ulotce wyraźnie czytali żołnierze Habsburgowi służący, że „utworzenie państwa polskiego, zjednoczonego i niepodległego, z wolnym dostępem do morza, stanowi jeden z warunków trwałego i sprawiedliwego pokoju oraz panowania prawa w Europie“. Propaganda korzystała też odpowiednio z wiadomości, branych z pracy wewnętrzno-krajowej n. p. z mowy prezydenta m. Krakowa o głodzie i braku bezpieczeństwa publicznego, krytykę budżetów austrjackich i t. p.

Propaganda Koalicji używała do swych celów prasy wielkiej, ulotek, broszur i książek, ilustracyj, często karykaturalnych obrazów świetlnych, radjofonji i radjotelegrafji, muzyki. śpiewu, wystaw, demonstracyj i t. d. Nie żałowano żadnego wydatku, Włosi przecież patrzyli na kosztowność propagandy religijnej w Kongregacji (rocznie w XIX wieku średnio po 352 miljonów złotych, a więc miljon dziennie) i spostrzeżenie o skuteczności propagandy przenieśli w sferę wojenną i dobrze z nauki korzystali. Propaganda narówni z innemi środkami stała się bronią doprowadzoną przez Koalicję niemal do skończonej doskonałości.

I dlatego Polska wdzięczna autorowi. że ten obraz zastosowania nowej broni w syntezie nam pokazał. I dlatego Instytut Wojskowy oświacie politycznej polskiej walnie się przysłużył wydawnictwem omawianem. I dlatego polityk polski każdy winien z uwagą i przejęciem książkę Szubera nietylko przeczytać, ale i przemyśleć do skutecznego działania dla dobra Państwa. Wychowanie państwowe otrzymało w tej książce dobrą pozycję w dziale „lektury“. Reprodukcje druków propagandowych wzmacniają jeszcze zainteresowanie i ochotę do przeczytania gruntownego „Walki o przewagę duchową“.

m.

Co słychać w Krakowie.

Środa 30: św. Róży Lim.
Czwartek 31: św. Rajmunda.
Czwartek 31: wschód słońca o godz. 5.08, zachód o godz. 18.51.

JESIENNE DNI. Ostatnie dni upływają w Krakowie pod znakiem jesieni; pogoda jest pochmurna, powietrze chłodne, rankiem i wieczorem nawet przenikliwie. Czyżby to już był początek jesieni?

WYSTAWA W BIBLJOTECE JAGIELLOŃSKIEJ. W ub. poniedziałek została otwarta w Bibljotece Jagiellońskiej wystawa druków i rękopisów z epoki króla Stefana Batorego. Szczegółowe sprawozdanie z wystawy damy w najbliższych dniach.

KOMITET UROCZYSTOŚCI ku czci Stefana Batorego komunikuje, że na Uroczystem Nabożeństwie, które odbędzie się w Katedrze na Wawelu dnia 31 sierpnia b. r. o godz. 9.30, Prezbiterjum Katedry przeznaczone zostało wyłącznie dla Delegacji i Gości Węgierskich, oraz Reprezentantów Władz. Dla publiczności dostępne będą nawy: główna i boczna. Bilety do naw wydawane są przez Sekretarjat Komitetu w Ratuszu (Pałac Wielopolskich) od godz. 11tej do 13-tej.

NA WCZORAJSZYM TARGU płacono następujące ceny: mleko niezbierane 1 litr 18—20 gr.; śmietana 1.00—1.20 zł.; śmietanka 50 do 60 gr.; ser zwyczajny 1 kg. 60—80; masło deserowe 3.00—3.20 zł.; masło zwyczajne 240—260: jaja świeże sztuka 7—8 gr.; ziemniaki 1 kg. 7—8; buraki ćwikłowe z nacią 7 do 8; marchew z nacią 10—12 gr.; cebula 12 do 15; pietruszka 12—15; pomidory 35—40; Fasola szparagowa żółta 25—35; zielona 18—20; bób litr 10—15; jabłka 1 kg. 30—70; gruszki 0.40—1.00 zł.; śliwki 0.50—1.20 morele 2.80—3.00; borówki litr 20—25; brusznice 25—30; maliny 1 kg. 1.40—1.60; kurczęta para 2.00—4.00; kury sztuka 2.50—4.50 kaczki 2.00—3.00; gęsi 4.00—5.00 zł.

WYKOPANO KOŚCI LUDZKIE. W czasie wykopywania rowu w pobliżu kościoła OO. Bernardynów pracujący robotnicy wykopali kości ludzkie. Na polecenie fizyka miejskiego kości przewiozono na cmentarz rakowicki. Kości te pochodzą z dawnego cmentarza, który istniał w tym miejscu.

TAJEMNICZY TOPIELEC. Wczoraj około godz. 11-tej rano wyłowiono z Wisły koło Wawelu trupa nieznanego mężczyzny, ubranego kompletnie i odzianego w płaszcz. Żadnych dokumentów przy nim nie znaleziono. Ubiór i brak papierów wskazują na to, że nie zachodzi tu nieszczęśliwy wypadek, lecz raczej samobójstwo lub zabójstwo. Policja prowadzi dochodzenia.

DWIE KRADZIEŻE: Br. Gruca (Poselska 17) zgłosiła, że dnia 28 bm. około godziny 13-tej w czasie chwilowej nieobecności w mieszkaniu nieznany sprawca dostał się do jej mieszkania przy pomocy dobranego klucza i skradł jej dwa ubrania męskie wart. ok. 200 zł. Włamano się przez wygięcie krat żelaznych w oknie drogerji Leona Kerza przy ul. Wielopole 24, skradziono 6 aparatów fotograficznych wartości około 600 złotych.

BANDA WŁAMYWACZY POD KLUCZEM Zatrzymani zostali Eug. Debski lat 43. stelmach, J. Silberstein, J. Lewkowicz, lat 26 krawcowa Fr. Starostka lat 26 bez zajęcia, wszyscy pod zarzutem kradzieży z włamaniem do sklepu jubilerskiego Siendla Mendla przy uli Długiej 19 dokonanej w dniu 26 bm. Od sprawców odebrano część skradzionych rzeczy a to: zegarki, pierścionki, łańcuszki złote oraz gotówkę ponad 1000 złotych a nadto u Dębskiego odebrano gotówkę ponad 1000 złotych i narzędzia do włamania. Odebrane rzeczy zdeponowano w Wydziale Śledczym.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

PAŃSTWOWA SZKOŁA PRZEMYSŁOWA W KRAKOWIE, ALEJA MICKIEWICZA L. 5. Zgłoszenia do egzaminu wstępnego na kurs I-szy wydziału budowlanego, mechanicznego, chemicznego i meljoracyjnego, odbędą się w dniach 1, 2 i 3 września b. r. od godz. 10-tej rano.

Wpisy na kurs I-szy Szkoły Mistrzów Maszynowych odbędą się w dniu 9-go września od godz. 10-tej rano.

§

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Czwartek: Uroczysta Akademja ku uczczeniu 400-tnej rocznicy urodzin Króla Stefana Batorego.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: Baby (Anny Ondra).
ŚWIT: „Mój przyjaciel król“ (Tom Mix).
APOLLO: „Dr. Moreau“ („Wyspa zatraconych dusz“).
SZTUKA: „Transatlantic“ (E. Lowe).
UCIECHA: „Tajemnicza wyspa“.
ATLANTIC: Skipy (Mały Czemp“ Jacky Cooper).
ADRIA: „Atlantyda“ (Demon miłości w roli gł. Brygida Helm).

Przed nowym sezonem w teatrze im. Słowackiego

Tegoroczny sezon teatralny rozpocznie się dnia **16 września** — a zatem wcześniej o dwa tygodnie, niż sezon zeszłoroczny. Główną ideą dyrekcji będzie wystawianie sztuk polskich autorów, a w szczególności — **autorów krakowskich**. Na inaugurację wybrała dyrekcja dramat patrona krakowskiej sceny: **„Mazepę“ Słowackiego**. W dalszych pozycjach kalendarza znajdą się sztuki **„Cyd“ Wyspiańskiego i „Król Stefan“ Brończyka**, w której wystąpi gościnnie Solski lub Junosza Stępowski. Są w planie następnie sztuki: **Rostworowskiego** „Czerwony Marsz“ (jeśli autorowi pozwoli zdrowie wykończyć ten utwór), **Brauna** „Rewolucja“, **Rity Rey** „Rycerz Kameljowy“, **Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej** „Niebiescy zalotnicy“, **Kruczkowskiego** „Kordjan i Cham“ (przeróbka z powieści), albo „Daubmann“. Morstina „Białe Szaleństwo“. **Waśkowskiego** „Wikinda“. **Piażka** „Łuk napięty“. **Zegadłowicza** „Gra w zielone, czyli świadome ojcostwo“, dalej — Niewiarowicza. Kossonogi, Seneckiego, Brzozy „Załoga A.“, Nikorowicza, **Modrzewskiej**, **Rybickiego** i innych. Mają też w tym sezonie wejść w program sztuki dla dzieci: „Złota rybka“ **Zbierzchowskiego** i „Robinson Cruzoe“ **Tommy'ego i Biliżanki**. Uroczystość króla Sobieskiego uczci teatr sztuką Anczyca p. t. „Jan III. pod Wiedniem“.

Z zagranicznych sztuk mają wejść do repertuaru utwory: Devala, Machenziego, Lipschütza, Chlumberga, Morquina.

Zaznaczyć należy, że w „Mazepie“ Słowackiego **w dniu otwarcia sezonu wystąpi p. Krystyna Ankwiczówna**, pozyskana na nadchodzący sezon dla naszego teatru.

Zbiorowe wycieczki do Wiednia.

NA UROCZYSTOŚCI ZWIĄZANE Z 250-LECIEM ODSIECZY WIEDNIA, WYRUSZĄ Z POCZĄTKIEM WRZEŚNIA.

Komitet Obchodu 250-lecia Odsieczy Wiednia i Dyrekcja Kolejowa w Krakowie organizują zbiorowe wycieczki popularnemi pociągami do Wiednia na uroczystości Sobieskiego. Wyjazd pociągów tych nastąpi z Krakowa w ciągu przedpołudnia dnia 11 września br. — powrót z Wiednia do Krakowa w godzinach popołudniowych dnia 15 września br. Szczegółowy rozkład jazdy, wraz z połączeniami dojazdowemi do Krakowa przesłany będzie uczestnikom wycieczki wraz z zaświadczeniem na uzyskanie zniżki kolejowej.

Pierwszeństwo uczestnictwa w powyższych wycieczkach zastrzeżone jest **dla członków organizacyj**, które zgłosiły swój akces do Komitetu Obchodu 250-lecia Odsieczy Wiednia — w Warszawie. PP. Oficerowie i Podoficerowie służby czynnej i urzędnicy cywilni wojska, zgłaszają się w Sekcji Wycieczkowej Zarządu Głównego Tow. Wiedzy Wojskowej w Warszawie, Aleje Szucha Nr. 29.

Zgłaszający się, wpłacają jednocześnie czekiem na konto P. K. O. Nr. 414.115 lub przekazem pocztowym całkowitą należność za wycieczkę. Ostateczny termin zamknięcia zgłoszeń upływa w Krakowie nieodwołalnie **dnia 4 września br. o godz. 18-tej.** Komitet zastrzega sobie prawo przyjęcia zgłoszeń według ich kolejności, a w razie nadmiaru zgłoszeń — nie przyjęcia zgłoszenia i zwrotu wpłaconych kwot.

Cena uczestnictwa, obejmująca **opłaty paszportu zbiorowego wraz z wizami, przejazdem III-cią klasą tam i zpowrotem i przejazdem autobusem na Kahlenberg wynosi 75 zł.**, przy przejeździe klasą II-gą cena wynosi **90 zł.**

Dla uczestników wycieczek przewidziane zostały w Wiedniu kwatery hotelowe za oddzielną dopłatą za czas pobytu, a mianowicie: 1) w hotelach dobrych w kwocie **26 zł.**, 2) w hotelach bardzo dobrych **40 zł.** Wyżywienie w drodze i w Wiedniu **nie wchodzi w ramy powyżej podanych kosztów wycieczek.**

Sekretarjat wycieczek mieścić się będzie w Wiedniu w lokalu P. B. P. „Francopol“ — Gmach Konsulatu Polskiego — Rennweg 1. Informacyj w sprawie wycieczek udzielają: Biuro Wycieczek Zagranicznych Komitetu Obchodu 250-lecia Odsieczy Wiednia w Krakowie — ul. Szpitalna 36 w lokalu Pol. Zw. Turystycznego i Biura Podróży „Orbis“ Rynek gł. oraz „Wagons-Lits-Cook“ ul. Sławkowska 12.

Wyprawa wiedeńska Ligi Katolickiej.

Wobec wielkiego zainteresowania, jakie wzbudza wciąż jeszcze wycieczka do Wiednia, Kancelarja Prymasowska postanowiła termin zgłoszeń na Wyprawę Wiedeńską przedłużyć do dnia 1 września. Wycieczka wyjeżdża dnia 9 a wraca 14 września. W wycieczce tej weźmie udział kilku biskupów i dostojników kościelnych z Ks. Kardynałem Prymasem i Ks. Biskupem Adamskim na czele. Koszta wynoszą od Zł. 140 — łącznie z przejazdem, wizami, hotelami, utrzymaniem, zwiedzaniem Wiednia i jego zabytków, opłatami stemplowemi i t. d. Zgłoszenia należy kierować do Ligi Katolickiej w Katowicach ul. Marsz. Piłsudskiego 58. Tel. 13-30.

PROMIEŃ: od jutra „Natchnienie“ w roli głównej Greta Garbo oraz „Igranie z miłością“ w roli gł. Henry Garat.

SŁOŃCE: Arsen Lupin i Flip i Flap.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: Od 28 do 31 sierpnia film p. t. „Panienka z protekcją“ (w głównej roli Ossi Oswalda).

§

UROCZYSTA AKADEMJA W TEATRZE IM. J. SŁOWACKIEGO.

Jutro w czwartek 31 b. m. odbędzie się w Teatrze m. im. J. Słowackiego Uroczysta Akademja, z okazji pobytu Delegacji i Wycieczki Węgierskiej, celem złożenia hołdu Królowi Stefanowi Batoremu.

Początek o godz. 7.30 wieczorem. Bilety sprzedaje kasa teatru.

Drugi dzień pobytu historyków w Krakowie.

Raut w salach Starego Teatru był ostatnim punktem programu dla uczestników Kongresu Historycznego w ub. poniedziałek. Nastrój na raucie, wydanym przez miasto na cześć gości, był bardzo serdeczny i pogodny.

W dniu wczorajszym zwiedzali historycy w grupach językowych zabytki Krakowa, jak: kościół Marjacki, Muzeum ks. Czartoryskich, Muzeum Narodowe i Bibljotekę Jagiellońską. O godz. 13 konsul francuski w Krakowie p. Gabrjel **Richard** podejmował śniadaniem w sali Starego Teatru delegatów rządu Republiki Francuskiej oraz reprezentantów uniwersytetów francuskich na VII. Międzynarodowy Zjazd Historyków. — Wśród zgromadzonych na tem przyjęciu byli obecni uczeni o europejskiej sławie, jak np. pp. **Diehl, Depreau, Brunel, Hauser, Eisenmann** i i. Kolonję francuską w Krakowie reprezentowali: ks. **David**, profesor **Moreau-Reibel**, oraz p. de **Hamel**, dyrektor Alliance Francaise. — Popołudniu udali się goście do Wieliczki. — Wieczorem wzięli udział w raucie u Artura hr. **Potockiego** w pałacu pod Baranami.

U OO. JEZUITÓW.

Wczoraj wieczorem Kolegjum OO. Jezuitów na Wesołej wraz z redakcją „Przeglądu Powszechnego“ podejmowało wszystkich księży katolickich, uczestników kongresu historyków. Gości powitał rektor Kolegjum O. **Godaczewski.** Odpowiedział mu redaktor „Revue l'Histoire eclesiastique“ z Lowanjum ks. Adam de Meyer, O. Kljintens z Holandji, dr. Ziżka z Tyrlawy. Z polskiej strony zabierali głos ks. kapelan Nowak i ks. Kosibowicz. Po obiedzie goście zwiedzili kościół Najśw. Serca Jezusowego.

Wystawa dawnych przyrządów i rękopisów naukowych.

Z okazji Międzynarodowego Kongresu Historyków urządzona została przez Uniwersytet Jag. w dawnym refektarzu klasztoru Norbertanek, wystawa dawnych przyrządów i rękopisów naukowych. Wystawa obejmuje dwa główne działy nauk przyrodniczych, mianowicie **astronomję i chemję**, a składają się na nią zbiory Bibljoteki Jag., Obserwatorjum Astr. w Krakowie, Collegjum Chemicum, oraz zbiory dra Feliksa **Przypkowskiego** z Jędrzejowa.

Z działu **astronomji** wystawiono kilka rękopisów, poczynając od XIII. w., wśród nich dzieła Jerzego Peurbacha, Jana Regiomontanusa i Juljusza Firmicusa Maternusa. Z pamiątek po Koperniku jest kopja portretu ojca Kopernika (pocz. XVII. w., zrobiona na zlecenie Jana Brożka), jest **wpis Kopernika na uniwersytet krakowski** w r. 1491, list jego do Dantyszka z r. 1539. **pierwsze wydanie „De revolutionibus orbium coelestium“** z r. 1543. oraz rękopis pierwszego zastosowania teorji Kopernika na Uniwersytecie krakowskim w r. 1549 przez Hilarego z Wiślicy. Wśród wystawionych 10 globusów ziemskich i niebieskich z czasów XV. i XVIII. w., zwraca uwagę słynny **„Globus jagiellonicus“** z roku około 1510. najstarszy na świecie globus, na którym to globusie jest zaznaczona Ameryka. Pokrewnym eksponatem jest **klocek drzeworytu mapy świata z XVI. w.** niedużo młodszy od najstarszej znanej mapy z wyobrażeniem Ameryki z r. 1510. Z czasów Jana Śniadeckiego są dwie lunety i dwa kwadranty z lat 1760—1780, dalej najstarszy dziennik obserwatorjum krakowskiego, autografy i t. p.

Osobny dział zajmują **przyrządy do mierzenia czasu**. Wśród nich widzimy Kalendarz z r. 1474. będący zarazem **najstarszym drukiem krakowskim**, a dalej są tu **zegary słoneczne**. Ze zbiorów tych, należących do największych zbiorów zegarów słonecznych w Europie, są na wystawie 33 okazy z czasu od XVI. do XIX. w., a wśród nich znajdują się wyjątkowo rzadkie egzemplarze, a nawet unikaty. W osobnej gablocie znajdują się rękopisy medyczne i przyrodnicze z XIII.—XV. w., wśród nich Bestiarius Tomasza de Cantimprato.

Z działu chemicznego są **pamiątki po Karolu Olszewskim**. Tu wyróżnia się serja jego przyrządów do skraplania gazów. Dalej są autografy innych wybitnych uczonych.

Organizacją tej niezmiernie interesującej wystawy zajmowali się doc. dr. Al. **Birkenmajer**, prof. dr. Tad. **Estreicher** i dr. Tad. **Przypkowski.**

Iskierki.

O sposobach na ból zębów.

Ten ząb!... Zrazu bolał tylko od czasu do czasu, delikatnie i podstępnie. Przy dobrych chęciach można było o bólu zapomnieć. Ale pewnego wieczoru wściekł się. Rwał, strzykał, kąsał — nie pomagała woda, ani ocet, ani aspiryna...

Wobec perspektywy długiej, bolesnej nocy zacząłem przemyśliwać nad ratunkiem. Przyszła mi na myśl stara, mądra książka lekarska, której radziła się jeszcze prababka. Czcigodna ta księga, pamiętająca zapewne czasy króla Jana III, leżała na spodzie mej bibljoteczki. Czemprędzej wyszukałem w niej „Addytament o różnych affekcyach zębów“.

„Korzeń kobelego szczawiu — czytam — pod czas Wiosny wykopany, y ususzony, dotykaiąc nim zęba boleiącego, albo trzymaiąc nam nim, uśmierza ból iego“.

„Weś nasienia szalciowego, rzucay na węgle rozpalone, dym bierz w usta przez liiek“.

„Warz w mocnym occie gwoździki, y łuczywo, przecedź, trzymay w uściech“.

„Sarknąc w nos gorzałkę, ustaie bol“.

„Kostka z uda żaby ziemney chropawey iest pewna, koląc nią dziąsła w około zęba, aż krew poydzie“.

„Gdy ząb wydrożały bol ciężki sprawuie, na prędce weś szpilkę, albo drot mosiężny, rozpal go, y wetchniy w dziurkę prędko, żeby się membrana przypaliła y zaraz plocz octem z różą warzonym“.

Z tych wszystkich sposobów najprotszy wydał mi się ostatni. Nie miałem jednak odwagi zaryzykować tego radykalnego środka. Rozpaloną szpilką wiercić w zębie! Ciarki mnie przeszły i... postanowiłem udać się do dentysty. Wydało mi się, że nowoczesne sposoby leczenia zębów są delikatniejsze i mniej bolesne.

— Lecz i plombować? Hm... Nie radziłbym...

Spojrzałem ze strachem na dentystę.

— Po roku ząb wyleci. Najlepiej wyrwać go i wsadzić sztuczny...

— Czy to będzie bolesne? — spytałem niemęsko.

— Drobnostka. Zaraz to zrobimy...

Ząb był trzonowy z głęboką dziurą. Chwyciłem się kurczowo poręczy i naraz...

Straszny, tępy ból. Ząb złamał się trzy razy. Jęczałem jak potępieniec. Wreszcie puścił mnie lekarz bladego, z śmiertelnym potem na czole, załzawionego i z sinemi usty, z których sączyła się krew...

Boże, czy nie lepsza już rozpalona szpilka?!

Obolały wróciłem do domu i wzrok mój padł na książkę lekarską. Machinalnie wziąłem ją do ręki i przeczytałem:

„Iako zęby może wyimować bez kleszczyków. Robi się na to nayprzód oleiek sekretny z żabek owych, które na drzewach bywaią tym sposobem: ieżeli dostaniesz iedney, y drugiey, posiekay ie żywo, włoż do oliwy, y smasz, aż się w skwarki obrócą. Wyrzuć ie, a oliwę schoway: iak znowu będziesz miał iedną, y drugą, choć y więcey, znowu ię usiekay, y usmasz w teyże oliwie. Możesz to y trzeci raz uczynić. Tą oliwą gdy napuścisz chusteczkę a przyłożysz na ząb, choć będzie mocno siedział, możesz go palce wyiać, lecz pobocznie zęby trzeba oblepić woskiem, co się zawsze obserwować ma, y w innych applikacyach“.

Popatrzcie państwo, taki prosty, pewny środek, a ja się tak zmordowałem! Przecież to idealny sposób bezbolesnego rwania zębów! Koniecznie muszę spróbować tego środka. Gdy memu Azorkowi zabolą zęby, to mu je wyrwę bez bólu.

K. N.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Batonetki Rothe'go
FABRYKA PIERNIKÓW KRAKÓW SŁAWKOWSKA 20

Życie gospodarcze.

2 tys. wagonów zboża sprzedano

w ciągu tygodnia zagranicę.

W okresie od 17 do 23 sierpnia r. b. wywieziono zagranicę następujące ilości żyta nowego zbioru: do Danji — 2.555 ton, do Belgji — 7.900 ton, do Holandji 8.625 ton. do Finlandji 1.900 ton, do Szwecji 100 ton, do Anglji — 100, oraz do Norwegji (monopol zbożowy) 10.000 ton. Ogółem wywóz wyniósł 21.180 ton. Należy nadmienić, że pod wpływem trwającej konferencji londyńskiej ceny utrzymywały się na poziomie nieco stałszym.

Zdaniem znawców handlu zbożowego za parę miesięcy ceny zboża zagranicą pójdą w górę. Gdyby nasi rolnicy chcieli — a raczej mogli — czekać, to uzyskaliby lepsze ceny.

WZROST PROTESTÓW WEKSLOWYCH.

W lipcu zaprotestowano w całej Polsce 163.7 tys. sztuk weksli na sumę 35.1 milj. złotych, wobec 165.6 tys. sztuk na sumę 33.9 milj. zł. w czerwcu r. b. i 288.3 tys. szt. wartości 66 tys. zł. w lipcu 1932 r.

WZROST OSZCZĘDNOŚCI W LIPCU.

W lipcu wkłady oszczędnościowe w P. K. O. zwiększyły się z 454.348 tys. zł. w dniu 30 czerwca do 467.468 tys. zł. na 31 lipca, czyli o 2.9 proc. Natomiast lokaty na rachunkach bieżących czekowych i żyrowych zmniejszyły się ze 167.108 do 163.874 tys. zł.

ZWYŻKA CEN SKÓR.

Wskaźnik cen skór surowych wzrósł od stycznia do czerwca r. b. z 35 do 55, skór podeszwowych z 43 do 53. Szereg garbarni odmówił przyjmowania zamówień na zgóry umówioną stałą cenę, zastrzegając sobie prawo zmiany cen.

Benzyna z węgla w Niemczech.

Na posiedzeniu niemieckiego Tow. Technicznego dr. Pier członek Chemicznego Trustu I. G. Farben przedstawił olbrzymie postępy, jakich dokonano w Niemczech w ostatnich latach w dziedzinie otrzymywania produktów naftowych z węgla.

W zakładach Leuna, należących do wymienionego trustu, udało się potroić produkcję benzyny z węgla brunatnego. Dzięki temu zakłady te mogą dziś wyprodukować 350.000 ton benzyny rocznie, t. j. prawie połowę zapotrzebowania Niemiec na ten artykuł.

OGRANICZANIE ZASIEWÓW W AMERYCE.

Sekretarz rolnictwa w Waszyngtonie oświadczył, że władze zażądają od farmerów ograniczenia o 15 proc. zasiewu.

Giełdowe ceny zboża

Na wtorkowej giełdzie zbożowej notowano następujące ceny zboża i mąki: pszenica dworska czerw. stand. 22.50—22.75, biała stand. 22—22.25, targowa stand 21.50—21.75. żyto dworskie stand. 14.50—14.75. targowe stand. 14.25—14.50. owies dworski stand. 10.75—11.25 targowy stand 10.25—10.75. jęczmień browarniany stand 18—20, na krupy stand. 15.50—16. targowy 14—15. kukurudza kraj. 23—23.50. cinquantino 25.50—26.50, groch Wiktorja 24—27, siano słodkie 6.50—7.50. średnie 5—6. koniczyna pastewna 7—8. słoma długa 4—4.50. mierzwa luzem 3.50—4. rzepak zimowy z workiem nowy 34—35. rzepik czyszczony słodki 42—45, mak niebieski z workiem 65—68. kminek kraj. czyszczony 117—122. mąka pszenna okr. krak. grysik pszenny 43—44, grysikowa 39—40. 45% 34—40. 60% poznańska 34—35. mąka żytnia okr. krak. I. gat. 0—65% 25—25.50. II. gat. sitkowa 15.50—16. razowa 21.50—22, mąka żytnia okr. Poznań. I. gat. 0—65% 25—25.50. graham pszenny 30—31. otręby żytnie 7—7.25. pszenne 7.50—7.75. mąka czerwona z workiem 10—11. pęcak fabryczny z workiem 25—26. chłopski bez worka 22—23, siekanka jęczm. fabryczna z workiem 26—27, chłopska bez worka 22.50—23.50. kasza tatarczana cała 30—34. łamana 28—30. Tendencja spokojna — dowozy małe.

KINOTEATR DŹWIĘKOWY „ŚWIT" DOM KATOLICKI PRZY UL. STRASZEWSKIEGO 18

Dziś po raz pierwszy w Krakowie!
Coś zupełnie nowego w dziedzinie kinematografji!

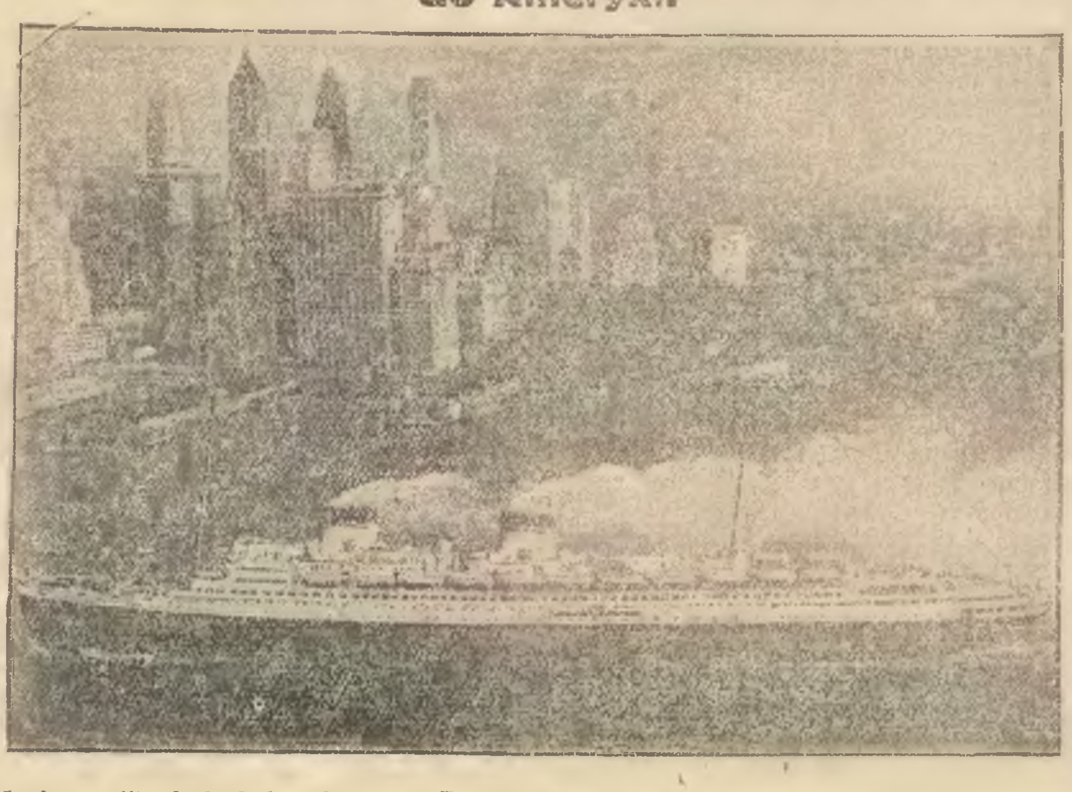
Mój Przyjaciel Król

Pieśń miłości i poświęcenia.
W głównej roli niekoronowany KRÓL SENSACJI: TOM MIX
i mały gwiazdor MIKI RONEY.

Szczery humor! — Wspaniała gra! — Chcesz się wesoło zabawić i zapomnieć o powszednich troskach, zobacz film: MÓJ PRZYJACIEL KRÓL.

CENY MIEJSC NORMALNE. Trzy wyświetlenia w dnie powszednie o godz. 5, 7 i 9 wieczór, a w niedziele i święta także o godzinie 3 popołudniu.

Rekordowy czas włoskiego okrętu w drodze do Ameryki.

Na fotografji włoski kolos okrętowy „Rex" na tle nowojorskich niebotyków. „Rex" przebył drogę z Gibraltaru do Nowego Jorku w ciągu 4 dni, 13 godzin i 58 minut. Przez to okręt osiągnął przeciętną prędkość wyższą o pół mili morskiej od szybkości przeciętnej niemieckiego kolosa transatlantyckiego „Bremen", zdobywcy wstęgi błękitnej. o którą walczą okręty na drodze z kanału La Manche do Nowego Jorku.

Dlaczego spadły ceny zboża?

Zniżka cen zwłaszcza żyta jest niższą, niżby się spodziewać należało. Niektórzy twierdzą, że zniżka ta jest krótkotrwała i że wkrótce nastąpi zwyżka, inni niebardzo w to wierzą. Warto się zastanowić nad sytuacją, która u nas wpłynęła na zniżkę. Z jednej strony cała akcja pro-rolnicza została niewątpliwie zakrojona na dość szeroką skalę. Rolnicy wszakże wskazują cały szereg przyczyn, dlaczego akcja ta pod pewnemi względami chybiła.

Przedewszystkiem całość była naogół spóźniona. Wielu rolników, nie widząc, jak daleko sięgać będzie ta akcja, a mając pilne zobowiązania, pozawierało umowy na sprzedaż zboża. Opóźniona również pod pewnym względem była **sprawa kredytu rejestrowego**, a włościaństwo prawdopodobnie z kredytu zaliczkowego korzystało bardzo mało nie było bowiem czasu na zaznajomienie małorolnych z tym nowym i nieznanym dla nich kredytem. Dalej skarżą się rolnicy, że **została mocno naciśnięta śruba podatkowa**, czego dowodem są większe wpływy skarbowe z tytułu niektórych podatków właśnie rolniczych. Jasną jest rzeczą, że podatki zostały zapłacone pieniędzmi, otrzymanemi ze sprzedaży zboża. Niezbyt szczęśliwy też jest **pomysł nakładania sekwestru na zaległości podatkowe w pierwszym rzędzie na zboża**. Personel egzekucyjny nie jest dość liczny, aby objąć sekwestrem całe rolnictwo. Najbliższe warsztaty uległy sekwestrowi, ale większość czemprędzej zaczęła sprzedawać, aby nie „zamrozić" w ten sposób posiadanego zboża. Jakkolwiek zamierzano na tej drodze zatrzymać zboże u producenta, to jak widzimy **skutek był często wręcz odwrotny**.

Następnie od korzystania z kredytu rejestrowego wielu rolników powstrzymało i to, że urzędy skarbowe zaczęły żądać **zapłacenia zaległości podatkowych**, a późniejsze wyjaśnienie władz centralnych, że nie może to przenosić 25 procent otrzymanego kredytu, **niewiele już pomogło**.

Z drugiej strony P. Z. P. Z. rozpoczęły na dużą skalę zakupy interwencyjne po cenach przeważnie giełdowych, a więc wyższych, aniżeli płacone producentom na miejscu. Ponieważ jak słychać, zakupy te mają być duże przeto powinny wywrzeć wpływ na poziom cen. Dalej, wojsko ma dokonać również dużych zakupów na swoje potrzeby, jak również podobno w razie wyczerpania preliminowanej sumy ma być rozszerzony kredyt rejestrowy.

Dalej widzimy usiłowania, by katastrofalną zniżkę cen zatrzymać komunikatami. Organizacje rolnicze namawiają rolników, by zboże trzymali na rynek równomiernie przez cały rok, a równocześnie wskazuje się, że urodzaje w Polsce nie są rekordowe, a więc rolnicy nie mają powodu do obaw, czy sprzedadzą plon.

Związek Izb i Organizacyj Rolniczych stoi na stanowisku, że ceny na naszym rynku wewnętrznym są w silnym stopniu uzależnione od cen uzyskiwanych przy eksporcie na rynkach zbytu. W roku bieżącym zbiory zbóż w krajach importujących są większe od normalnych i naskutek słabego popytu lokowanie naszych nadwyżek zbożowych na rynkach zbytu jest połączone z dużemi trudnościami. W szczególności o ile idzie o żyto, którego zapotrzebowanie jest bardzo ograniczone, znaczniejsze sprzedaże ze strony tych nielicznych krajów są poważnymi eksporterami żyta, pociągają za sobą bezpośrednią zniżkę cen na rynkach zbytu. W tych warunkach dążyć należy, aby **podaż naszego żyta na zagranicę była możliwie równomierną**. Jest to możliwe o tyle tylko, o ile rolnicy będą starali się w granicach możliwości równomiernie rozłożyć swe sprzedaże na cały rok gospodarczy. Pamiętać przytem należy, że w roku bieżącym będziemy posiadali nadwyżki wywozowe wszystkich czterech zbóż, i sprzedaż pszenicy, jęczmienia i owsa na rynkach zagranicznych będzie również łatwiejsza i korzystniejsza, jeżeli będzie rozłożona na cały rok gospodarczy. Wobec tego w interesie rolnictwa naszego leży, aby wszyscy rolnicy przestrzegali zasadę **równomiernej sprzedaży zarówno żyta, jak i innych zbóż.**

Giełda krakowska.

Kraków 29 sierpnia. (PAT.). Giełda: 5% pożyczka konwersyjna 48. — Poza giełdą: dolar 6.21—6.29 — Londyn 28.30—28.70 — Szwajcarja i Berlin bez zmian.

OFICJALNA GIEŁDA WALUTOWA.

Warszawa 29 sierpnia. Dewizy: Belgja 124.85, 124.80, 125.11, 124.49; Gdańsk 173.80 174.23. 173.37; Holandja 360.70, 361.60, 359.60 Londyn 28.60, 28.75, 28,45; Nowy Jork telegraficznie 6.27. 6.31, 6.23; Paryż 35.02, 35.11 34.93; Praga 26.51, 26,57, 26,45; Szwajcarja 172.85. 173.28, 172.42; Włochy 47.20, 47.43 46.97; Berlin 213.12. — Tendencja przeważnie słabsza.

KURSY OBLIGACYJ.

Akcje: Bank Polski 85—84 — Lilpop 11.50 — Starachowice 10.50—10.15. — Tendencja przeważnie utrzymana.

Pożyczki: 3% budowlana 38.35 — 4% inwestycyjna seryjna 110 — 6% dolarowa 60.50 — 4% dolarowa 48.25—48 — 7% stabilizacyjna 51—50.63 — 10% kolejowa 102.50 — Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. bez zmiany.

Dolar prywatnie w Warszawie o godz. 12.30 — 6.29.

Pożyczki polskie w Nowym Jorku: dillonowska 70.50 — stabilizacyjna 70.50.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zurych 29 sierpnia. Paryż 20.27 i jedna czwarta: Londyn 16.54: Nowy Jork 3.62; Belgja 72.10: Włochy 27.29: Hiszpanja 43.15: Holandja 208.45; Berlin 123.05 i pół: Wiedeń 72.75 i pół — noty 56.60; Sztokholm 85.30: Oslo 83.20; Kopenhaga 73.90: Praga 15.33 i pół: Warszawa 57.80; Białogród 7: Ateny 2.96; Konstantynopol 2.46: Bukareszt 3.08; Helsingfors 7.28.

Państwowa Szkoła Przemysłowa
w Krakowie, Al. Mickiewicza 5.

Zgłoszenia do egzaminu wstępnego na kurs I-szy wydziału budowlanego, mechanicznego, chemicznego i melioracyjnego odbędą się w dniach 1, 2 i 3 września br. od godz. 10-tej rano.

Wpisy na kurs I-szy Szkoły Mistrzów Maszynowych odbędą się w dniu 9-go września od godz. 10-tej rano.

Radjo.

Programy stacyj radjowych.

Czwartek 31 sierpnia.

Kraków (312.8). G. 11.50 Program na dzień bieżący; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej; 12.05 Płyty; 12.25 Transmisja z Warszawy; 12.35 Płyty; 12.55 Transmisja z Warszawy; 13 Płyty; 15.25 Kom. gospodarczy; 15.35 Płyty; 16 Transmisja ze Lwowa i z Warszawy; 19.05 „Skrzynka pocztowa"; 19.20 Rozmaitości, komunikaty; 19.35 Program na dzień następny: 19.40 Transmisje z Warszawy i z Ciechocinka.

Lwów (380.7). G. 15.45 Lwowski kącik harcerski; 16 Słuchowisko p. t. „Dolina czarnego potoku"; 17 „Przegląd czasopism kobiecych".

Warszawa (1411.8). G. 7 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze"; 7.05 Gimnastyka; 7.20 Płyty; 7.30 Dziennik poranny; 7.35 Płyty; 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego; 7.35 Program na dzień bieżący; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.05 Transmisja z ogrodu „Bagatela" koncertu; 12.25 Przegląd prasy; 12.33 Kom. meteorologiczny; 12.35 Dalszy ciąg transmisji koncertu; 12.55 Dziennik południowy; 14.55 Kom. Min. Opieki Społ. dla Państw. Urzęd. Pośredn. Pracy; 15 Płyty; 15.05 Wiadomości bieżące; 15.10 Kom. Inst. Eksport; 15.15 Płyty; 15.25 Kom. gospodarczy; 15.35 Płyty; 15.45 Kronika harcerska; 15.50 Płyty; 16 Transmisja ze Lwowa; 16.30 Płyty; 17 „Przegląd czasopism kobiecych"; 17.15 Muzyka lekka ze Lwowa; 18.15 „Młode lata króla Stefana"; 18.35 Arje i pieśni; 19.05 Płyty; 19.20 Rozmaitości: 19.35 Program na dzień następny; 19.40 Feljeton „Barwność placów targowych w Polsce"; 20 Koncert w wyk. Orkiestry Symfonicznej. W przerwie o godz. 20.50 Dziennik wieczorny i o godz. 21 „Kom. Min. Roln. i Reform Rolnych"; 22 Muzyka taneczna; 22.25 Wiadomości sportowe; 22.35 Wiadomości meteorologiczne i kom. policyjny; 22.40 Dalszy ciąg muzyki tanecznej.

Katowice (408.7). G. 15.45 Komunikaty harcerskie; 16.30 Recital fortepianowy; 19.05 Feljeton sportowy.

Rozprawa apelacyjna mjr. Stawińskiego.

Warszawa, 29. 8. (Telef. wł.) Przed Najwyższym Sądem Wojskowym odbyla się rozprawa apelacyjna majora dyp. Jerzego Stawińskiego, skazanego za zabójstwo ziemianina w nocnym dancingu. Sąd po półtoragodzinnej naradzie oddalił skargę kasacyjną skazanego, **zatwierdził wyrok pierwszej instancji i orzekł dodatkowo wydalenie Stawińskiego z korpusu oficerskiego oraz skonfiskowanie na rzecz skarbu państwa broni, którą skazany dokonał zabójstwa.**

SPŁATA POŻYCZKI ZAPAŁCZANEJ.

Warszawa 29. 8. (Telef. wł.). W tym tygodniu będzie przekazana koncernowi zapałczanemu kolejna rata kreugorowskiej pożyczki. **Rata wynosi blisko 11 miljonów zł. w przeliczeniu na walutę polską. Skarb polski zyska znaczną sumę skutkiem spadku kursu dolara.**

KURS DOLARA I FUNTA.

Londyn 29 sierpnia. Na giełdzie londyńskiej notowano dziś dolara 4.58 i pół w stosunku do funta. Funt angielski notowany był w Zurychu 16.53, w Paryżu 71.59 i w Amsterdamie 7.92 i pół.

ZAMIAST DOLARA — FRANK.

Warszawa, 29 sierpnia. (Tel. wł.). Z powodu licznych wahań kursu dolara poczta wycofuje walutę amerykańską z obrotów przekazami zagranicznemi. Stosowany dotąd w obrotach do Portugalji, na Maderę i do kolonij portugalskich jako jednostka walutowa dolar został zastąpiony frankami francuskiemi.

KIELECKA RADA ROLNICZA.

Warszawa, 29. 8. (Telef. wł.) Minister rolnictwa i reform rolnych p. Nakoniecznikow-Klukowski podpisał nominacje 10 członków Rady Rolniczej kieleckiej i 14 członków Rady Rolniczej wileńskiej. W skład Rady kieleckiej wchodzą: prof. **Frawocheński** z Krakowa, dr. **Przyborowska** z Krakowa, p. **Pedrygałło** ze Zwolenia. p. **Borkowska** z Kwilina, **Zbyszewska** z Bejc, **Paciorkowska** z Kielc. p. **Stańkowski** z Wierzbna, p. **Karski** z Włostowa, p. **Szydłowski** ze Szczegelina i p. **Łempicki** z Gierczyc.

POŁĄCZENIE LOTNICZE Z PALESTYNĄ.

Warszawa, 29. 8. (Telef. wł.) Aktualnem stało się przedłużenie linji w komunikacji lotniczej z Polski do krajów Bliskiego Wschodu. Angielskie i holenderskie linje lotnicze, eksploatujące linję Ateny—Kairo—Palestyna wystąpiły z propozycją uzgodnienia tych lotów z lotami aeroplanów polskich, obsługujących linję Warszawa—Saloniki. W ten sposób Polska otrzymałaby połączenie lotnicze z Palestyną. Lot Warszawa—Tyberjada trwałby 20 do 22 godzin.

FISHARMONJE

SZKOLNE „Schneidr'a".
długość 1 m
szerokość 0.52 m
wysokość 1.12 m
4 oktawowe
system ameryk.

po zniżonej cenie Zł. 650.—
poleca Skład fortepianów
WŁAD. BOLONSKI
KRAKOW, RYNEK GŁ. 34.

NEKROLOGJA.

POGRZEB Ś. P. FELIKSA TARONIEGO, em. radcy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, odbył się dnia 28 sierpnia b. r., z kaplicy cmentarnej. Był to gorliwy nauczyciel, solidny i pracowity urzędnik, a przedewszystkiem człowiek prawy i dobry. Pierwszą posadę nauczycielską otrzymał w Podstolicach (pod Wieliczką), później wraz z żoną objął posadę w nowo kreowanej szkole w Dębnikach, długie lata był pomocnikiem inspektora Udzieli w Podgórzu, po powstaniu Kuratorjum Krakowskiego powołano go na referenta szkół powszechnych. Ktokolwiek zetknął się tutaj z nim w sprawach urzędowych, wynosił jak najmilsze wrażenie. Ś. p. Zmarły załatwiał każdemu sprawę jak mógł najlepiej, a jeśli nie był w stanie załatwić, to udzielił najlepszej rady. To też żal za nim zgromadził liczną publiczność. Księżyl Katechetów. rzesze nauczycielstwa i przedstawicieli władz szkolnych. Kondukt prowadził ks. proboszcz Jan Symiór, Salezjanin, w asyście alumnów. — Cześć Jego pamięci!

Podziemne forty chronią Francję.

Paryż, 29 sierpnia. Korespondent „Petit Parisien", bawiący na granicy wschodniej z okazji inspekcji fortyfikacyj przez premjera Daladiera opisuje **swoje wrażenia odniesione podczas pobytu w strefie fortecznej.** W słowach pełnych zachwytu i podziwu dla dokonanego dzieła korespondent pisze. że należy sobie wyobrazić **front długości przeszło 100 km, oddalony o 12 km. od granicy.** Jest to jeden **szereg pojedyńczych fortyfikacyj, trudnych do zauważenia ze względu na pagórkowatą okolicę.** Twierdza podziemna, obliczona na wytrzymanie i stawienie oporu najstraszniejszym gatunkom broni. przedstawia się jak fantastyczne **miasto podziemne. Potężny pancerz stalowy wpuszczony jest głęboko w ziemię i tylko tu i ówdzie pozostawione są wieże pancerne wyposażone w działa rozmaitego kalibru.** Kopuła każdej wieży pancernej jest sporządzona z masywnej stali i **waży conajmniej 30 tonn.** Miasto podziemne, **nowoczesne miasto wojny leży na głębokości 100 metrów pod powierzchnią ziemi.** Posiada ono własną kolej elektryczną, łączącą je we wszystkich kierunkach. **Stosunkowo wygodne wagony mogą przewozić żołnierzy z jednego krańca na drugi z szybkością pociągu pospiesznego.** Urządzone jest ono w ten sposób, że **mogą w niem żyć całe armje miesiącami.** Przed fortyfikacjami na powierzchni ziemi urządzone są **sztuczne głębokie rowy, służące do chwytania czołgów.** Rowy te mogą być w krótkim czasie napełnione wodą.

Daladier na granicy Lotaryngji.

Paryż. (PAT.). Premjer Daladier w dalszym ciągu swej podróży inspekcyjnej po wschodniej granicy Francji. przybył wczoraj wieczorem do Saargemünd. entuzjastycznie witany przez ludność. Dziś rano premjer udał się do Wissenburgu. a następnie do Strasburgu, skąd odleci samolotem do Paryża.

PREMJER ZADOWOLONY.

Paryż 29 sierpnia. Po zwiedzeniu fortyfikacyj na granicy francusko-niemieckiej. premjer Daladier przyjął przedstawicieli prasy. wobec których wyraził zadowolenie z dokonanego dzieła na granicy wschodniej. Miał on sposobność należycie ocenić **wysiłek zmierzający do zapewnienia Francji ochrony przed niespodziewaną napaścią.** Wszystkim, którzy przyczynili się do doprowadzenia tego dzieła do skutku. składa w imieniu Francji najserdeczniejsze podziękowanie. Premjer podkreślił, że **Francja nie zamierza nikogo prorokować, musi się jednak przygotować do obrony swoich granic. Daladier wyraził również zadowolenie z powodu serdecznego przyjęcia, jakie mu zgotowała ludność Zagłębia Saary.**

Bolszewicy „umiejętnie" oprowadzali Herriota.

Moskwa. (PAT.). Bawiący w Kijowie b. premjer francuski Herriot podzielił się swemi wrażeniami z dotychczasowego pobytu w Rosji z przedstawicielem dziennika „Proletarskaja Prawda". Szczególną uwagę zwrócił Herriot na kołchozy, ich działalność wychowawczą, oraz naukową organizację pracy. Z rozmów, przeprowadzonych z robotnikami. wywnioskował on, iż miejscowe organy sowieckie cieszą się dużym autorytetem (!). Następnie Herriot z uznaniem (!) mówił o poszanowaniu narodowych uczuć ukraińskich, czego dowody znalazł w Kijowie, w tem mieście pamiątek. W końcu b. premjer oświadczył, iż 11 lat temu napisał książkę o Rosji, w której zapowiedział rozwój (!) ustroju sowieckiego. Obecnie czuje się on szczęśliwy (!), iż w rozważaniach swych nie omylił się (!).

Amnestja w 15-lecie niepodległości?

Warszawa, 29. 8. (Telef. wł.) W kołach **prawniczych zapewniają, że pomimo dotychczasowych zaprzeczeń z różnych stron, w 15-lecie odzyskania niepodległości ogłoszona będzie amnestja, która dotyczyć będzie przestępstw o charakterze politycznym, a więc i przestępstw prasowych. Władze nie udzielają w tej sprawie ani potwierdzających, ani zaprzeczających wiadomości.**

—o—.

Aresztowanie 4 szantażystów.

Podawaliśmy w dniu wczorajszym informacje o ujawnieniu przez władze bezpieczeństwa szajki szantażystów, którzy podszywali się pod firmę dziennikarzy i wymuszali na różnych osobach i firmach opłaty. Władze bezpieczeństwa dokonały pierwszych aresztowań wśród szantażystów w niedzielę. Aresztowano mianowicie niejakich **Kazimierza Jakubowicza** oraz **Zygmunta Katuszewskiego.** Pozatem zarządzono aresztowanie zbiegłego **Władysława Jelczyńskiego i Stanisława Blaszczyka, przebywającego obecnie na ćwiczenach wojskowych. Szantażyści** założyli fikcyjną agencję dziennikarską pod tytułem „Prasowa Agencja Ekonomiczna", legitymowali się autentycznemi legitymacjami prorządowego **„Kurjera Porannego"** oraz legitymacjami innych dzienników stołecznych. O działalności szantażystów zawiadomił władze dyrektor wielkiej firmy drzewnej, przeciwko której od pewnego czasu toczą się dochodzenia karne. Wśród szantażowanych znalazł się również prof. **Meisner,** któremu grożono publikacjami w związku z jego tragiczną operacją na osobie ś. p. **Drabika.** Niektórzy z szantażystów „działali" na **Górnym Śląsku,** szantażując przemysłowców i towarzystwa akcyjne. Prawdopodobnie nie zdoła się ujawnić wszystkich poszkodowanych przez wymuszaczy. bowiem ci którzy płacili okup **niechętnie przyznają się do płacenia odczepnego.**

POWRÓT EMIGRANTÓW SEZONOWYCH.

Warszawa 29. 8. (Telef. wł.). Rozpoczyna się masowy powrót emigrantów sezonowych z robót rolnych zagranicą. Wróciła część robotników z Francji. **Przez Zemgale powróciło 2.500 robotników z Łotwy.**

MAGAZYNIER ZŁODZIEJEM.

Warszawa 29. 8. (Telef. wł.). Aresztowany został pracownik kablowni polskich zakładów „Skoda" **Zygmunt Nowicki,** który pełnił stanowisko magazyniera. Został on aresztowany pod zarzutem systematycznych kradzieży.

SLONECZNIE I CIEPLO.

Prognoza na środę: Po rannych mglach lub opadach w całym kraju pogoda słoneczna i ciepła. Temperatura do 25 stopni. Slabe wiatry miejscowe lub cisza.

Ohydne morderstwo w Mościskach.

Lwów 29. 8. (PAT.). Ubiegłej nocy nieujęci dotychczas sprawcy wtargnęli w celach rabunkowych do domu dwu handlarek, matki i córki, niejakich Schlafów, **w Mościskach, zamordowali je siekierami i okrutnie zwłoki zmasakrowali.** Rabusie w poszukiwaniu łupu przetrząsnęli całe mieszkanie, a następnie **podpalili domek** w celu zatarcia śladów zbrodni. Ogień został jeszcze w ciągu nocy zauważony przez sąsiadów i ugaszony. Na miejsce zbrodni przybyła komisja sądowo-lekarska i funkcjonarjusze policji z Przemyśla. Dochodzenia w kierunku wykrycia sprawców zbrodni, która wywołała niezwykłe poruszenie w miasteczku i okolicy. prowadzi komenda policji państwowej w Mościskach.

PROF. HIRSCHFELD ZAPROSZONY DO RYGI.

Warszawa, 29. 8. (Telef. wł.) Prof. Hirschfeld, dyrektor Państwowego Zakładu Higjeny. który występował jako rzeczoznawca m. i. w krakowskim procesie Gorgonowej, został zaproszony do Rygi dla dokonania ekspertyzy w sensacyjnym procesie między dwiema rodzinami Jacobsonów i Portnych o zamianę dzieci w zakładzie ginekologicznym. Prof. Hirschfeld, twórca metod badania krwi, ma przeprowadzić ekspertyzę krwi. którąby umożliwiła sądowi rozstrzygnięcie sporu, do której rodziny ma należeć dane dziecko.

NIEDOSZŁY ZJAZD.

Warszawa, 29. 8. (Telef. wł.) Magistrat Poznania zwrócił się do organizacyj samorządowych z propozycją urządzenia w Poznaniu podczas projektowanej wystawy zdrowia i opieki społecznej zjazdu przedstawicieli miast i powiatów. poświęcone sprawie opieki społecznej. Organizacje samorządowe odpowiedziały odmownie.

Warszawa 29. 8. (Telef. wł.). Międzynarodowa federacja autorów dramatycznych i kompozytorów postanowiła zwołać swój kongres do Polski na koniec maja przyszłego roku. W obradach tych po raz pierwszy mają wziąć udział przedstawiciele Sowietów i Stanów Zjednoczonych, którzy przystąpią zarazem do federacji w imieniu krajowych organizacyj dramaturgów i kompozytorów.

Redukcja urzędników albo płac.

Warszawa, 29 sierpnia. (Tel. wł.). W kołach urzędniczych panuje przekonanie, że w najbliższym czasie wśród powodzi dekretów, jakie mają być ogłoszone. rząd w drodze dekretu wprowadzi zmianę uposażeń urzędniczych. **Ustanowionych będzie 15 kategoryj płac stałych. Jedynemi dodatkami mają być: dodatek funkcyjny oraz dodatek rodzinny dla tych. którzy mają żonę i przyjmniej jedno dziecko.** Szczeblowanie nie ma mieć zastosowania.

Jeżeli chodzi o redukcję to w sferach rządowych ścierają się dwa prądy. Jeden zmierza do tego. ażeby **zmniejszyć gaże o 10 do 15 procent,** drugi uważa zniżkę płac za niewskazaną i wypowiada się raczej **za redukcją urzędników i etatów i ten stoi na stanowisku redukcji liczby urzędników o 10 procent.**

Kierunek ten wyraża przekonanie, że redukcja nie powinna być przeprowadzona mechanicznie. ale w drodze selekcji urzędników pod kątem widzenia interesów państwowych. Najmniej miałaby redukcja dotknąć poczty i koleje. a **poważnie monopole państwowe, Ministerstwo Spr. Wewn. i Min. Spr. Zagranicznych.**

Zasiłki tylko dla 30 tys. bezrobotnych

Warszawa, 28 sierpnia (Tel. wł.). We wrześniu **Fundusz Bezrobocia wypłacać będzie zasiłki ustawowe 30.000 bezrobotnych. Na ten cel preliminowano 1.458.600 zł.**

STATYSTYCZNY SPADEK BEZROBOCIA.

Warszawa, (PAT.) Według danych statystycznych liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w państwowych i komunalnych urzędach pośrednictwa pracy wynosiła na 26 sierpnia r. b. na terenie całego państwa 204.364, co stanowi spadek liczby bezrobotnych w stosunku do tygodnia poprzedniego o 2.046 osób.

—§—

Warszawa, 29 sierpnia. (Tel. wł.). Minister komunikacji zalecił umorzyć wszystkie odsetki i kary za zwłokę przy spłacie podatku drogowego za lata 1931-32 i 1932-33.

Uroczystość harcerska w Orłowej.

Półtora tysiąca harcerzy polskich.

Morawska Ostrawa, (PAT.) W gimnazjum orłowskiem odbyła się uroczystość z okazji 20-tej rocznicy założenia pierwszej drużyny harcerskiej na terenie dzisiejszego Śląska cieszyńskiego. W obchodzie wzięło udział kilkudziesięciu delegatów z Polski. Między in. przedstawiciel Związku Harcerstwa Polskiego p. **Węgrzycki** z Warszawy oraz delegat naczelnika Harcerstwa dra **Grażyńskiego** jak również przedstawiciele harcerstwa czeskosłowackiego. Uroczystość rozpoczęto Mszą polową. poczem odbyła się defilada 400 harcerzy i harcerek. Jubileusz połączony był z walnym zjazdem harcerstwa polskiego w Czechosłowacji. Zjazd zagaił prezes harcerstwa polskiego w Czechosłowacji pos. dr. **Buzek,** przedstawiając jego dotychczasowy rozwój i obecny stan. Harcerstwo polskie w Czechosłowacji obejmuje **przeszło 100 drużyn** męskich i żeńskich, w których skupia się zgórą 1½ **tysiąca członków.**

Organ Hitlera zakazany w Austrji.

Wiedeń 29 sierpnia. Główny organ hitlerowski **„Voelkischer Beobachter"** został w Austrji zakazany na dalsze trzy miesiące.

Wiedeń 29 sierpnia. Dawny przewodniczący narodowo-socjalistycznej partji w Austrji **Proksch,** przewodniczący okręgu górno-austrjackiego partji hitlerowskiej **Bolek** i kierownik propagandy hitlerowskiej **Tremel,** którzy po wykryciu spisku terorystycznego partji hitlerowskiej w Austrji. zbiegli do Niemiec, gdzie rozwinęli akcję antyaustrjacką, zostali **pozbawini praw obywatelskich w Austrji.**

PROCES BRACI LAHUSEN.

Berlin 29 sierpnia. W Bremie rozpoczął się dziś proces przeciw braciom Lahusen, b. właścicielom i dyrektorom koncernu **„Nordwolle",** oskarżonym o oszustwo konkursowe. Akt oskarżenia obejmuje 500 stron, a akta w tej sprawie zawierają ponad 10 tysięcy stron.

Berlin, 29 sierpnia. Podczas obławy policyjnej przeciw „antypaństwowcom" w Berlinie aresztowano dziś przeszło 200 osób.

PRZEPŁYNĘŁA KANAŁ LA MANCHE.

Londyn. (PAT.). Angielska pływaczka miss Mowry, licząca 22 lat, przepłynęła kanał La Manche w ciągu 15 godzin 45 min. Jest to pierwsze od 1930 r. przebycie La Manche wpław.

Lille. (PAT.). Kolarz polski we Francji **Mietkiewicz** z Lens odniósł w tych dniach znaczny sukces, zdobywając **Grand Prix** okręgu Fourmies.

POCIĄG UŚMIERCIL PASTERZA I 75 OWIEC.

Berlin 29 sierpnia. W pobliżu stacji kolejowej Seebach w Turyngji, wpadł pociąg pospieszny Leinefelde-Cotha na stado owiec, pędzonych przez przejazd kolejowy, przyczem jeden z pasterzy i **75 owiec zostało zabitych na miejscu.**

H. RIDER HAGGARD. 53

„Zbudzeni ze snu“.

A jednak Narody upoważniły mnie do traktowania o pokój. Koniecznym tego warunkiem jest jednak, aby dziecię Twoje, o Panie, przyszła Królowa Synów Mądrości, wysłuchała mojej przemowy.

W tej chwili, na obrazie. Oro dał znak ręką i z poza marmurowej muszli wyszła Yva, przybrana w królewskie szaty, w wspaniałej sukni z trenem, niesionym przez damy dworu. Skłoniła się przed Królewiczem i jego doradcami, a oni oddali jej ukłon. Co więcej, ujrzałem, że młodzi wymienili porozumiewawcze spojrzenia.

Teraz prawdziwa Yva, stojąca przy nas, wskazała na cień Yvy na obrazie i rzekła:

— Przyszła Córa Królewska. Królewicz pozdrawia ją. Mówi, że wielka wojna trwa już od kilku stuleci i że Synowie Mądrości walczą z narodami ziemi o wyłączną władzę nad Światem, który pragnie wolności. W wojnie tej zginęło kilka miljonów Synów Narodów, zgładzonych przez Synów Mądrości, bronią, chorobami i czarami. Ale mimo wszystko zwyciężyli, gdyż wspaniałe miasta Synów Mądrości zostały zburzone a reszta ich mieszkańców zmuszona do ucieczki pod ziemię, gdzie mimo ich czarów i wiedzy nie mogą się rozmnażać, ale giną, jak kwiaty w ciemnościach.

— Władca Oro pyta, jakie są warunki pokoju, proponowanego przez Narody. Królewicz odpowiada: „Synowie Mądrości wyjawią Narodom wszystkie tajemnice. Pozwolą im pić Wodę Życia tak, aby mogły przedłużać dni swojego żywota. Przestaną nękać ich chorobami i wszelkiemi sposobami, jakie oddała im do rozporządzenia wiedza. Jeśli zgodzą się na to, Narody zaprzestaną walki, odbudują miasta, które zniszczone zostały przez ziejące ogniem śmierci maszyny do latania i przystaną na to, aby Władca Oros i jego potomstwo rządziło nimi po wieki wieków, jako Królowie Królów.

— Władca Oros pyta, czy to wszystko. Królewicz mówi, że nie. Opowiada, że w czasie, kiedy bawił, jako zakładnik, na dworze Synów Mądrości, poznał i pokochał boską Panią, córkę Władcy Orosa, jego jedyne dziecię i zyskał jej wzajemność. Prosi w imieniu swojem i swoich ludów o jej rękę, aby w przyszłości panować mógł razem z nią i władzę nad światem przekazać jej i swoim dzieciom.

— Patrzcie! — mówiła dalej Yva swoim melodyjnym, marzącym głosem — Oros pyta córkę, czy to prawda. Ona odpowiada — tu prawdziwa Yva zwróciła się do mnie i spojrzała mi prosto w oczy — że to prawda; że kocha Królewicza i że kochać go będzie zawsze, że nie poślubi innego mężczyzny, gdyż ona, która jest niewolnicą swego ojca pod każdym innym względem, jest jednak panią siebie, jak były niemi zawsze królewskie matki i córki.

— Patrzcie! Władca Oros, boski Król, Starożytny, nie może opanować gniewu. Mówi, że to przechodzi wszelkie granice i że żądania Barbarzyńców są bezwstydem. To zaś, że jeden z nich odważył się podnieść oczy na boską Panią, Dziedziczkę, przyszłą Królowę Ziemi i pragnie dzielić z nią tron, który od wieków zajmowany był przez czystej krwi potomków Władców świata, jest obrazą, która nie może ujść płazem. Raczej wydałby córkę swoją za małpę niż za potomka tych Barbarzyńców, którzy są powodem klęsk Synów Mądrości i którzy chcą teraz ich okraść.

— Patrzcie! — mówiła dalej Yva. — Władca Oros, Boski, pieni się z wściekłości. (Wistocie, nigdy nie widziałem tak rozgniewanego człowieka, jak ten, którego nam obraz przedstawiał). — Ostrzega, grozi. Mówi, że dotąd oszczędzał ich z litości; że rozporządza siłami, które zabiją nie miljony ich, jak podczas wojny, ale dziesiątki miljonów naraz: że zmiecie ich i ich narody z powierzchni ziemi i że spowoduje zalew krain, które dziś jeszcze są urodzajne i ludne. Cofają się przestraszeni; kolana drżą pod nimi, ponieważ wiedzą, że taką moc posiada. Władca Oros szydzi z nich. Żąda, aby się poddali natychmiast i aby złożyli w imieniu Narodów przysięgę, że zaprzestaną wojny z Synami Mądrości i będą ich słuchać aż do końca świata. Kilku posłów chce się zgodzić. Patrzą na siebie, jak schwytane w pułapkę dzikie zwierzęta. Ale Królewicza ogarnia wściekły gniew. Woła, że przysięga małpy niema żadnego znaczenia i że on nauczy rozumu Dzieci Mądrości, pokona ich i weźmie boską Panią za żonę.

— Spojrzyjcie na Władcę Orosa! — mówiła dalej prawdziwa Yva. — Ochłonął z gniewu. Stał się zimny i przyjmuje groźby młodzieńca z uśmiechem. Jego córka pada przed nim na kolana i wstawia się za Królewiczem. Odtrąca ją. Chce stanąć przy boku ukochanego; on rozkazuje swoim doradcom przytrzymać ją. Ona woła do Królewicza, że kocha go, kochać będzie zawsze i że w przyszłości on i ona połączą się węzłem małżeńskim, gdyż nie istnieje dla niej żaden inny mężczyzna. On jej dziękuje, zapewniając, że podziela jej uczucia i że miłość każe mu nie tracić nadziei. Ona popada w omdlenie. Władca Oros daje straży znak ręką.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Księgarnia Krakowska, Kraków, św. Krzyża 13.

Poleca nowości ostatnich tygodni!

z teologji

Błogosławieni miłosierni. Kazania i wykłady . . . . zł. 1.25
Caritas Polska . . . . „ 1.—
Gaworzewski J. X., Św. Elżbieta . . . . „ —.60
Klepacz M. X. Dr., Idea Boga w historjozofji Augusta Cieszkowskiego „ 15.—
Maćkowiak W. S. O. Dr., Die Ethische Beurteilung der Notlüge in der altheidnischen, patristischen, scholastischen und neueren Zeit (Studia Gnesnensia VI.) . . . . „ 6.—
Pizzardo J. Arcyb. Dyrektywy dla Akcji Katolickiej . . . . . „ —.50
Prażmowski K. X. Dr., Pokłosie katechetyczne . . . . „ —.50
Schikora O. R., Lekarstwo na śmierć . . . . „ —.20

Z różnych działów

Bühler Ch. Dr., Dziecięctwo i młodość (Geneza świadomości) zł. 12.—
Charewiczowa Ł. Dr., Przewodnik po najważniejszych zabytkach Małopolski Wschod. związanych z dziejami króla Jana III. „ 1.—
Dell E. M., Powrót do życia. Powieść . . . . „ 8.—
Dewey J., Moje pedagogiczne credo — Szkoła a społeczeństwo „ 4.—
Dudrewiczowa M. M., Koronki igiełkowe . . . . „ 3.50
„ „ „ Krótki zarys rozwoju koronkarstwa europejskiego . . . . „ 1.—
Dybowski J., Podręcznik ogrodnictwa dla użytku amatorów . . „ 4.—
Dzień ubogich. Materjały na wieczornice . . . . „ 1.—
Farnol J., W pogoni za młodością. Powieść . . . . „ 7.50
Jak urządzić obchód Odsieczy Wiednia . . . . „ 2.—
Jak zbudować samemu kajak turystyczny . . . . „ 1.—
Margoński A. X., Miód żywi i leczy wyd. II. . . . . „ 1.50
„ „ „ Pszczelarstwo nowoczesne część I. . . . . . . „ 5.—
część II. . . . . „ 7.50
Kuchta J. Dr., Dziecko włóczęga . . . . „ 6.—
Pietrykowski T., Moje wspomnienie z Lille z czasu okupacji niemieckiej (1917 — 1918) . . . . „ 1.50
Program nauki w gimnazjach państwowych (wyd. 1933) . . . „ 3.90
„ „ w szkołach powszechnych (wyd. 1933) . . . . „ 3.—
Richter M. Dr., Kodeks postępowania cywilnego . . . . „ 14.—
Spis książek szkolnych dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych trzeciego stopnia na rok 1933/34 . . . „ 2.—
Spis książek szkolnych dozwolonych do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących na rok 1933/34 . . . . . „ 2.—
Sterling W. Dr., Dziecko histeryczne wyd. II. . . . . „ 1.—
„ „ „ Dziecko psyhopatyczne wyd. II. . . . . „ —.80
Szafer W. i B. Dyakowski., Zarys botaniki . . . . „ 8.60
Sliwkowski K., Morze i przymorze. Poezje . . . . „ 4.—
Ustawa o biurach pisania podań . . . . „ —.60

Wysyłka zamiejscowa odwrotna, po doliczeniu do cen powyższych kosztów przesyłki.

Popierając przemysł krajowy, przychodzicie z pomocą bezrobotnym!

Kupujcie tylko polską porcelanę „ĆMIELÓW“

WYTWÓRNIE

w ĆMIELOWIE i CHODZIEŻY

DOSTARCZAJĄ: a) porcelanę stołową, restauracyjną, najlepszej jakości: w wykonaniu różnorodnem, w dekoracjach od najskromniejszych do najbardziej luksusowych. b) porcelanę techniczną, montażową, instalacyjną, izolatory do niskiego i wysokiego napięcia.

Wszelkie przybory szkolne

poleca

Skład papieru i galanterji

Michał Słomiany

Kraków, ul. Sławkowska 24.

Do sprzedania w Myślenicach domek parterowy drewniany 4 ubikacje z ogródkiem za domem przy ul. frontowej Stradom (ulica Niepodległości) Nr. domu 47. Wiadomość u Wójtowicza Klasztor O. O. Bernardynów w Krakowie.

Fisharmonjum Metzner Lipsk z dwoma klawiaturami oraz klawiaturą pedałową nadającą się do kaplicy lub kościoła okazyjnie sprzeda Helena Smolarska skład fortepianów, Kraków ul. Szewska L. 9.

AKTUALNE.

Na obchód rocznicy „Odsieczy Wiednia“.

Charewiczowa., Przewodnik po najważniejszych zabytkach Małopolski Wschodniej związanych z dziejami Króla Jana III Sobieskiego zł. 1.— „ „ 1.20
Elbe, Przedmurze Chrześcijaństwa Bibljoteka Wieczornicowa „ 2.— „ „ „ 2.20
Fischerówna, „Jak kto może“ szt. sceniczna na zespoły żeńskie „ —.50 „ „ —.65
Jak urządzić obchód Odsieczy Wiednia „ 2.— „ „ 2.20
Szajnocha K., Mściciel. Z opowiadań o królu Janie III. „ —.70 „ „ —.85

poleca:

Księgarnia Krakowska, Kraków ulica św. Krzyża L. 13.

Wysyłka na zamówienia odwrotna, po otrzymaniu należytości czekiem P. K. O. Nr. 404.620.

Przy zakupnach towaru powoływać się na ogłaszających się w „Głosie Narodu“.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

CENY OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetrowy . . 20 gr.
Nadesłane „ „ „ . . 50 „
Komunikaty po kronice „ „ . 60 „
„ na 1-szej „ „ . . 70 „

Drobne za wyraz . . . . 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.

Wydawca za „Głos Narodu“ Skę z ogr. odpow. K. Holeksa. Redaktor odpowiedz. Dr Józef Warchałowski. Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarz. R. Ferka.